

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ (IŠSKYRUS BENDRIJŲ INICIATYVAS) ATRANKINIŲ PATIKRINIMŲ, PRIVALOMŲ PAGAL KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 438/2001 10-12 STRAIPSNIUS, VERTINIMAS

2007 m. gruodžio 20 d. Nr. FA- P7-70-3-57
Vilnius

Auditas atliktas, vykdamas
Valstybės kontrolės l.e. 7-ojo departamento direktoriaus pareigas Vilijos Stirbienės
2007-04-26 pavedimą Nr. P7-70-3

Auditą atliko valstybinių auditorių ir specialistų grupė:
Jolita Gnėdikienė (grupės vadovė)
Erika Ragauskienė
Lina Venckūnaitė
Giedrė Maumevičiūtė
Birutė Piliponytė

Auditas pradėtas 2007-04-26
Auditas baigtas 2007-12-20

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Santrauka	2
Įžanga	9
Audito apimtis ir metodai	12
PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	21
1. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI	21
1.1. PASTEBĖJIMAI DĖL AUDITĄ KOORDINUOJANČIOS INSTITUCIJOS	21
1.2. PASTEBĖJIMAI DĖL PASLAUGOS PIRKIMO SUTARTIES TARP ŪKIO MINISTERIJOS IR UAB „JUNGTINĖ AUDITORIŲ KONTORA“	28
2. PASTEBĖJIMAI DĖL KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 438/2001 10–12 STRAIPSNIŲ VYKDYMO	37
2.1. PASTEBĖJIMAI DĖL VEIKLOS ATRANKINIŲ PATIKRINIMŲ PLANAVIMO IR ATLIEKAMO DARBO DOKUMENTAVIMO	37
2.2. PASTEBĖJIMAI DĖL VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ EFEKTYVUMO PATIKRINIMŲ	43
2.3. PASTEBĖJIMAI DĖL DEKLARUOTŲ TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ PATIKRINIMŲ	51
3. PASTEBĖJIMAI DĖL EUROPOS KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 438/2001 13 STRAIPSNIO VYKDYMO	66
Priedai	71

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta¹, baigus teikti Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą, parengti baigiamąją deklaraciją². Vykdam šią prievolę, parengta Struktūrinių fondų 2004–2006 metų programos 2004–2009 metų audito strategija, kurioje numatytas atrankinių patikrinimų vertinimas. Vadovaujantis šia strategija ir 2007 metų valstybinio audito programa, atliktas valstybinis auditas, kurio tikslas buvo įvertinti, ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankiniai patikrinimai, privalomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, atliekami tinkamai.

Šis auditas apėmė visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus, išskyrus Europos Bendrijų iniciatyvų programas INTERREG IIIA ir EQUAL. Šio audito subjektas – Finansų ministerija, kuriai pavesta³ atlikti auditą koordinuojančios institucijos (toliau – AKI) funkcijas, audituotos institucijos, kurių vidaus audito skyriams, tarnyboms, departamentams (toliau – VAT) pavesta³ atlikti institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, funkcijas.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir apėmė 2004–2006 metų laikotarpį.

Audito metu nustatėme, kad veiklos atrankiniai patikrinimai dėl atitinkamų institucijų gebėjimų juos vykdyti nebuvo atlikti taip, kaip reikalauja Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsniai. Pateikiame pagrindinius pastebėjimus:

1. AKI:

- dėl nenustatytų informacijos suderinimo tarp AKI ir VAT procedūrų, nepakankamai aiškių metodinių nurodymų Europos Komisijai (toliau – EK) buvo pateikta ne visa ir nepakankamai tiksli informacija apie atliktus veiklos atrankinius patikrinimus ir jų metu patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas;
- AKI vykdoma veiklos atrankinių patikrinimų planų sudarymo, jų vykdymo bei veiklos atrankinių patikrinimų atlikimo priežiūra buvo nepakankama;
- AKI neparengė ir vidaus auditoriams nepateikė aiškių metodinių nurodymų, užtikrinančių, kad būtų sisteminama ir analizuojama visa reikalinga informacija pagal Gairių dėl struktūrinių fondų paramos (2000–2006 m.) teikimo pabaigos⁴ (toliau – Gairės dėl paramos teikimo pabaigos) reikalavimus veiklos atrankiniams patikrinimams;

¹ Pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2003-07-01 nutarimą Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“.

² Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų, 38 straipsnio 1 dalies f punktą.

³ Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimą Nr. 649 „Dėl atsakomybės už Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos įgyvendinimą Lietuvoje pasiskirstymo tarp valstybės institucijų“.

⁴ Decision Of The Commission Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds Brussels, 1/08/2006 COM(2006)3424.

- AKI aiškiai nenustatė ir VAT nepateikė metodinių nurodymų (paaiškinimų) dėl finansiniu požiūriu reikšmingų pažeidimų, sisteminių klaidų, galutinių paramos gavėjų patikrinimų vietoje, projektų iš rizikos grupių atrankos;
- Finansų ministerijos VA skyriuje nebuvo atliktas veiklos vertinimas, kuris yra reglamentuotas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu;
- Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktoje 2006 metų metinėje ataskaitoje ir šios ataskaitos 10 priede pateikta skirtinga informacija apie patikrintas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas. Dėl įvairių priežasčių skiriasi šioje ataskaitoje nurodyti ir Ūkio, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijų VAT teikti duomenys;
- Finansų ministerijos pateiktos 2005 m. metinės ataskaitos 5 dalyje „Atrankiniai išlaidų patikrinimai“ nurodytas (išskyrus ŽOFI) patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentas be gruodžio mėnesio duomenų – pateikta informacija tik už 11 kalendorinių mėnesių. 2006 m. informacija pateikta taip pat tik už 11 kalendorinių mėnesių ir todėl yra netiksli.

2. VAT:

- Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Aplinkos, Žemės ūkio ministerijų VAT atlikti valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai nepakankamai atitiko jiems keliamus reikalavimus. Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamento atlikto veiklos atrankinio patikrinimo tipas neteisingai nurodytas Europos Komisijai teiktoje informacijoje;
- VAT tikrinimų metu nustatytos klaidos nebuvo vertinamos sistemiskumo ar atsitiktinumo požiūriais, nevertintas klaidų finansinis reikšmingumas;
- nustatyti trūkumai dėl vidaus auditorių atlikto darbo dokumentavimo, VAT vadovų atlikto vidaus auditorių parengtų darbo dokumentų patikrinimo dokumentavimo;
- Žemės ūkio ministerijos vidaus audito departamentas neužtikrino, kad būtų įvykdytas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų pagal fondus ir atitinkamas BPD priemonės, taip pat kad patikrinimai būtų paskirstyti tolygiai per laikotarpį. Atliktas patikrinimas, kurio metu nesivadovauta kai kuriomis Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl paramos teikimo pabaigos nuostatomis, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos⁵ reikalavimais;
- Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyrius veiklos atrankinio patikrinimo metu nepakankamai laikėsi Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 11 straipsnio nuostatų, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos ir Pavyzdinės vidaus

⁵ Patvirtinta finansų ministro 2005-08-01 įsakymu Nr. 1K-226 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004–2006 m. BPD priemonėms įgyvendinti, veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos patvirtinimo“.

audito metodikos⁶ nuostatų, netinkamai vykdė rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę. Nustatytos klaidos nebuvo tinkamai įvertintos, o Europos Komisijai buvo pateikta informacija apie netinkamas finansuoti išlaidas;

- Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamento veiklos atrankinių patikrinimų planai 2005–2006 metais buvo sudaromi pagal BPD priemones, o ne projektus, nevertinta tarpinė institucija, planų sudarymo trūkumai taip pat nustatyti Švietimo ir mokslo bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijose;
- Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamentas 2005–2006 metais neatliko projektų rizikos analizės, neskaičiavo tikrintinų išlaidų vertės, neatliko tikrintinų išlaidų atrankos;
- Ūkio ministerijos VAT deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai atlikti nesivadovaujant Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies kai kuriais punktais;
- Susisiekimo ministerijos VAS deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinis patikrinimas atliktas nesivadovaujant kai kuriais esminiais Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais. Aplinkos ministerijos VAT atliktas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinis patikrinimas nevisiškai atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 11 straipsnio g punkto ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos atskirų punktų nuostatas.
- Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyba informaciją apie vieną valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą pateikė Finansų ministerijai, nesilaikydama nustatytų terminų, o Valstybės kontrolei duomenys nebuvo pateikti. Rekomendacijos teiktos pavėluotai, buvo nekokybiškos, prieštaraujančios viena kitai, kai kurios iš jų yra nesusijusios su institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, funkcijomis, jų įgyvendinimo kontrolė atlikta netinkamai. Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyba 2005–2006 metais tikrino įgyvendinančiosios institucijos deklaruotinomis išlaidomis nepripažintas išlaidas ir Europos Komisijai nedeklaruotas išlaidas. Tarnyba neįsitikino, kad visos 2005 metais atliktų atrankinių patikrinimų metu patikrintos išlaidos tikrai ir ta suma buvo deklaruotos EK. Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai atlikti ne pas projekto vykdytoją ar projekto įgyvendinimo vietoje; nepatikrinti dokumentų originalai; esant sąskaitų apmokėjimo būdui, teiktos išvados nepagrįstos vidaus audito įrodymais. Ataskaitose pateiktas vidaus kontrolės vertinimas nėra aiškus ir neatitinka

⁶ Patvirtinta finansų ministro 2003-05-02 įsakymu Nr. 1K-117 „Dėl pavyzdinės vidaus audito metodikos, vidaus auditorių profesinės etikos taisyklių ir vidaus audito poreikio įvertinimo analizės metmenų patvirtinimo“.

nustatytų reikalavimų, rekomendacijos pateikiamos ne laiku ir yra netinkamo turinio, kai kurios iš jų nesusijusios su institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, funkcijomis.

- Ūkio ministerija veiklos atrankiniams patikrinimams atlikti su UAB „Jungtinė auditorių kontora“ (toliau – UAB „JAK“) sudarė paslaugos pirkimo sutartį:
 - ▶ Šioje sutartyje suformuluotas patikrinimo tikslas neatitinka teisės aktuose, reglamentuojančiuose pagrindinius reikalavimus atrankiniams patikrinimams, atliekamiems pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą, keliamų reikalavimų. Sutartyje minėtų dokumentų patikrinimas yra nepakankamas, kad deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai būtų atlikti pagal šiems patikrinimams keliamus reikalavimus.
 - ▶ Sutartyje numatyta auditoriaus išvada negalima veiklos atrankiniams patikrinimams, nepateiktas sutartyje numatytas grafikas, tikrindama vieną mokėjimo prašymą UAB „JAK“ dubliavo Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos darbą.
 - ▶ Ministerija priėmė iš UAB „JAK“ atrankinio patikrinimo rezultatus, kurie neatitiko sutartyje ir techninėse sąlygose nurodytų reikalavimų darbo rezultatams, pateikti dokumentai, kurie nebuvo numatyti sutartyje ir pagal paslaugų perdavimo–priėmimo aktą nepriimti.
 - ▶ UAB „JAK“ pateiktos Auditoriaus išvados nėra tas objektas, dėl kurio buvo tartasi sutartyje ir kuri Ūkio ministerija patvirtino priimanti. UAB „JAK“ dokumentuose pateiktos viena kitai prieštaraujanti išvados.
 - ▶ UAB „JAK“ (ŪM VAT) atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai neatitiko Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsniuose, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje veiklos atrankiniams patikrinimams keliamų reikalavimų.
 - ▶ UAB „JAK“ (ŪM VAT) tikrino ne tik Europos Komisijai dar nedeklaruotas išlaidas, bet ir išlaidas, kurių įgyvendinančioji institucija dar nebuvo pripažinusi deklaruotinomis išlaidomis, esant sąskaitų apmokėjimo būdui tikrino be išlaidas įrodančių dokumentų.
 - ▶ dėl minėtų priežasčių yra rizika, kad 127 440,00 Lt, sumokėtų UAB „JAK“ iš ES techninės paramos lėšų, yra netinkamos finansuoti išlaidos.

Valstybinio audito ataskaitoje pateiktos šios pagrindinės rekomendacijos:

- Parengti ir vidaus audito tarnyboms pateikti metodines rekomendacijas dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminio trūkumo vertinimo, finansiniu požiūriu reikšmingų pažeidimų ar klaidų nustatymo ir vertinimo, sisteminių klaidų, neatitikimų ar pažeidimų. Atsižvelgiant į Gairių dėl paramos teikimo pabaigos reikalavimus veiklos atrankiniam patikrinimui, redaguoti naudojamą metodiką.
- Aiškiai reglamentuoti galutinių paramos gavėjų patikrinimą vietose.
- Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką projektu atrankos iš nustatytų rizikos grupių bei išlaidų procedūromis. Stebėti šių procedūrų reglamentavimą VAT metodikose.
- Parengti ir patvirtinti metinio veiklos atrankinio plano parengimo ir patvirtinimo tvarką.
- Atlikti visų VAT veiklos vertinimus, reglamentuotus Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 11 straipsniu.
- Patikslinti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 2 priede pateiktą veiklos atrankinio patikrinimo apimties lentelę, aiškiai nurodant, kokios patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos turi būti nurodomos veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje.
- Atliekant vidaus audito veiklos vertinimus įvertinti vidaus auditorių atliekamo darbo dokumentavimą. Nustatyti vidaus auditorių poreikį mokymams, susijusiems su vidaus audito darbo dokumentavimu, ir inicijuoti šių mokymų organizavimą.
- Įvertinti vidaus audito tarnybų turimą audito kokybės užtikrinimo praktiką ir nustatyti vidaus audito atliekamų atrankinių patikrinimų ir veiklos atrankinių patikrinimų kontrolės ir užtikrinimo procedūras. Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką vidaus audito priežiūros ir peržiūros procedūromis.
- Atliekant vidaus audito tarnybų veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus. VA tarnyboms išaiškinti, kad veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje būtų tiksliai ir aiškiai nurodoma, kokių deklaruotų išlaidų (kokio laikotarpio, kokio mokėjimo prašymo ar pan.) tikrinimas atliktas. Analizuojant gautas veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas, vertinti, ar to yra laikomasi.
- Nustatyti aiškiai Europos Komisijai teikiamos informacijos tvarką ir šios informacijos suderinimo su VAT procedūras ir apie tai informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus. Patikslinti 2005 ir 2006 metų metinėse ataskaitose Europos Komisijai pateiktą informaciją, suderinti ją su institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius

patikrinimus VAT ir informaciją apie patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas ir procentus pateikti Europos Komisijai.

- Nustatyti klaidų (neatitikimų) sistemiškumo ar atsitiktinumo vertinimo procedūras, klaidų finansinio reikšmingumo vertinimo tvarką ir vidaus auditoriams pateikti aiškius nurodymus dėl nustatytų tvarkų taikymo. Institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, raštu pateikti paaiškinimus dėl išlaidų, kurios turi būti vertinamos veiklos atrankinių patikrinimų metu, apskaičiavimo.
- Stebėti, kad būtų tinkamai vykdomas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų pagal BPD priemones, taip pat reikalavimas dėl patikrinimų išdėstymo per laikotarpį tolygumo.
- Imtis priemonių įvertinti Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyriaus nustatytų išlaidų tinkamumo aplinkybes bei atitinkamų koreguojančių veiksmų.
- Inicijuoti, kad Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamentas atliktų veiklos atrankinį patikrinimą, kurio metu būtų įvertinta ir tarpinė institucija. Įvertinti jo naudojamą metodiką ir atliktus veiklos atrankinius patikrinimus dėl atitikties Europos Komisijos reglamentui (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl paramos teikimo pabaigos nuostatomis, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams ir inicijuoti metodikos patikslinimą. Peržiūrėti ir įvertinti informaciją, pateiktą Europos Komisijai, apie ŽŪM VAD 2005 metais atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.
- Peržiūrėti ir įvertinti Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamento, Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyriaus atliktų veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį teisės aktų reikalavimams.
- Papildomai įvertinti Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos atliktų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų kokybę. Imtis veiksmų, kad būtų peržiūrėtas Ūkio ministerijos vykdyto (vykdomo) techninės paramos projekto pagal paramos sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0009 įsigytų audito paslaugų išlaidų tinkamumas, tokių sutarčių tikslingumas ir tęstinumas. Nepripažinti UAB „JAK“ atliktų patikrinimų, kaip veiklos atrankinių patikrinimų. Peržiūrėti ir įvertinti Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos 2005 metais pateiktą informaciją, susijusią su UAB „JAK“ atliktais veiklos atrankiniais patikrinimais. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai. Patikrinti 2004–2006 metais Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos atliktų veiklos atrankinių patikrinimų, kurių metu nenuvykta į projektų įgyvendinimo vietą, apimtis, taip pat ir patikrinimų, kai projekto vykdytojams buvo taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, kokybę. Patikrinti, ar Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos 2005 metais atliktų veiklos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu tikrintos išlaidos tikrai ir

ta suma buvo deklaruotos Europos Komisijai. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, patikslinti informaciją, pateiktą Europos Komisijai metinėse ataskaitose.

Audito išvados ir rekomendacijos teikiamos Finansų ministerijai (pagal kompetenciją vadovaujančiajai ir auditą koordinuojančiajai institucijoms).

Šios ataskaitos 3 priede pateikiamas rekomendacijų įgyvendinimo planas.

IŽANGA

ES struktūrinių fondų parama Lietuvai 2004–2006 metais teikiama pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą⁷ (toliau – BPD). Pagal Europos Bendrijų Komisijos (toliau – EK) 2004-06-28 sprendimo Nr. C(2004)2120 3 straipsnio 1 dalį penkiems prioritetams 26 priemonėms įgyvendinti skirta 3,091 mlrd. Lt (895 172 684 EUR) Europos Sąjungos (toliau – ES) lėšų.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų baigiamojo audito tikslas pagal Europos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies f punktą ir Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 16 straipsnį – pareikšti nuomonę dėl galutinės išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos Bendrijos pagalbos likučiui gauti teisingumo. Vykdam šią prievolę, parengta Struktūrinių fondų 2004–2006 metų programos 2004–2009 metų audito strategija, kurioje numatytas ir atrankinių patikrinimų vertinimas. Vadovaujantis šia strategija bei 2007 metų valstybinio audito programa ir buvo atliktas šis auditas, kurio tikslas – įvertinti, ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankiniai patikrinimai, privalomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, atliekami tinkamai.

Valstybės kontrolės atliktas auditas apėmė visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus, išskyrus Europos Bendrijų iniciatyvų programas INTERREG IIIA ir EQUAL.

Pagal Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktos ataskaitos „Dėl 2006 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų (Dėl Komisijos reglamento Nr. 438/2001 10–12 straipsnių įgyvendinimo)“ duomenis, veiklos atrankinių patikrinimų metu 2004–2006 m. patikrinta 28,69 proc. Europos regioninės plėtros fondo, 5,67 proc. Europos socialinio fondo, 6,07 proc. Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyriaus ir 24,97 proc. Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų.

Ataskaitoje vartojami sutrumpinimai

AKI	Audita koordinuojanti institucija
AM	Aplinkos ministerija
AM VAT	Aplinkos ministerijos Vidaus audito tarnyba
BPD	Bendrasis programavimo dokumentas
CPVA	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra
EB	Europos Bendrija
EK	Europos Komisija

⁷ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-02 nutarimu Nr. 935 „Dėl Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento patvirtinimo“ ir Europos Komisijos 2004-06-28 sprendimu Nr. C(2004)2120.

ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESFA	Paramos fondas Europos socialinio fondo agentūra
EŽŪOGF OS	Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius
FM	Finansų ministerija
FKMD	Finansų ministerijos Finansų kontrolės ir metodologijos departamento Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyrius
FM VAS	Finansų ministerijos Vidaus audito skyrius
II	Įgyvendinančioji institucija
LDB	Lietuvos darbo birža
LRS	Lietuvos Respublikos Seimas
LRV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
LVPA	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
MI	Mokėjimo institucija
NMA	Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos
SADM	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM	Sveikatos apsaugos ministerija
SAM VAS	Sveikatos apsaugos ministerijos Vidaus audito skyrius
SFMIS	Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos Sąjungos Sanglaudos fondo kompiuterizuota informacinė valdymo ir priežiūros sistema
SM	Susisiekimo ministerija
SM VAS	Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius
ŠMM	Švietimo ir mokslo ministerija
ŠMM VAS	Švietimo ir mokslo ministerijos Vidaus audito skyrius
TI	Tarpinė institucija
TID	Transporto investicijų direkcija
ŪM	Ūkio ministerija
ŪM VAT	Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnyba
VAS	Vidaus audito skyrius
VAT	Vidaus audito tarnyba
VI	Vadovaujančioji institucija
VRM VAS	Vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyrius
ŽOFI	Žuvininkystės orientavimo finansinė priemonė

ŽŪM	Žemės ūkio ministerija
ŽŪM VAD	Žemės ūkio ministerijos Vidaus audito departamentas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Valstybės kontrolė, vykdydama Lietuvos Respublikos Seimo 2003-07-01 nutarimą Nr. IX-1667, l. e. 7-ojo audito departamento direktoriaus pareigas Vilijos Stirbienės 2007-04-26 pavedimu Nr. P7-70-3 sudarė valstybinių auditorių ir specialistų grupę, kuriai buvo pavesta įvertinti, ar Europos Sąjungos struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankiniai patikrinimai, privalomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, atliekami tinkamai.

Audito tikslui pasiekti buvo vertinama, ar:

- užtikrintas VAT nepriklausomumas, ar VAT vadovo ir darbuotojų kvalifikacija ir kompetencija yra pakankama, kad būtų tinkamai įgyvendinti Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnių reikalavimai dėl veiklos atrankinių patikrinimų;
- yra parengta auditą koordinuojančios institucijos ir vidaus audito tarnybų metodika, reikalinga privalomiems tikrinimams atlikti, ar joje detalizuoti reikalavimai atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsniuose nurodytus reikalavimus veiklos atrankiniams patikrinimams;
- veiklos atrankiniai patikrinimai (valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo ir išlaidų atrankiniai patikrinimai) atlikti pagal patvirtintą metodiką, įskaitant ir planavimo bei poauditinės veiklos sritis;
- veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytos klaidos ir pažeidimai yra tinkamai įvertinti ir dėl jų imamas atitinkamų veiksmų;
- veiklos atrankiniai patikrinimai apima valdymo ir kontrolės sistemos vertinimus bei 5 proc. (ne mažiau) visų tinkamų finansuoti išlaidų.

Atliktas auditas apėmė visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus, išskyrus Europos Bendrijų iniciatyvų programas INTERREG IIIA ir EQUAL.

ES struktūrinių fondų parama Lietuvai 2004–2006 metais teikiama pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą⁸. Pagal Europos Bendrijų Komisijos 2004-06-28 sprendimo Nr. C(2004)2120 3 straipsnio 1 dalį šiems prioritetams 2004–2006 metais įgyvendinti skirta 3,091 mlrd. Lt.

Europos Bendrijų teikiamos paramos pasiskirstymas⁹ tarp struktūrinių fondų 2004–2006 metais yra toks:

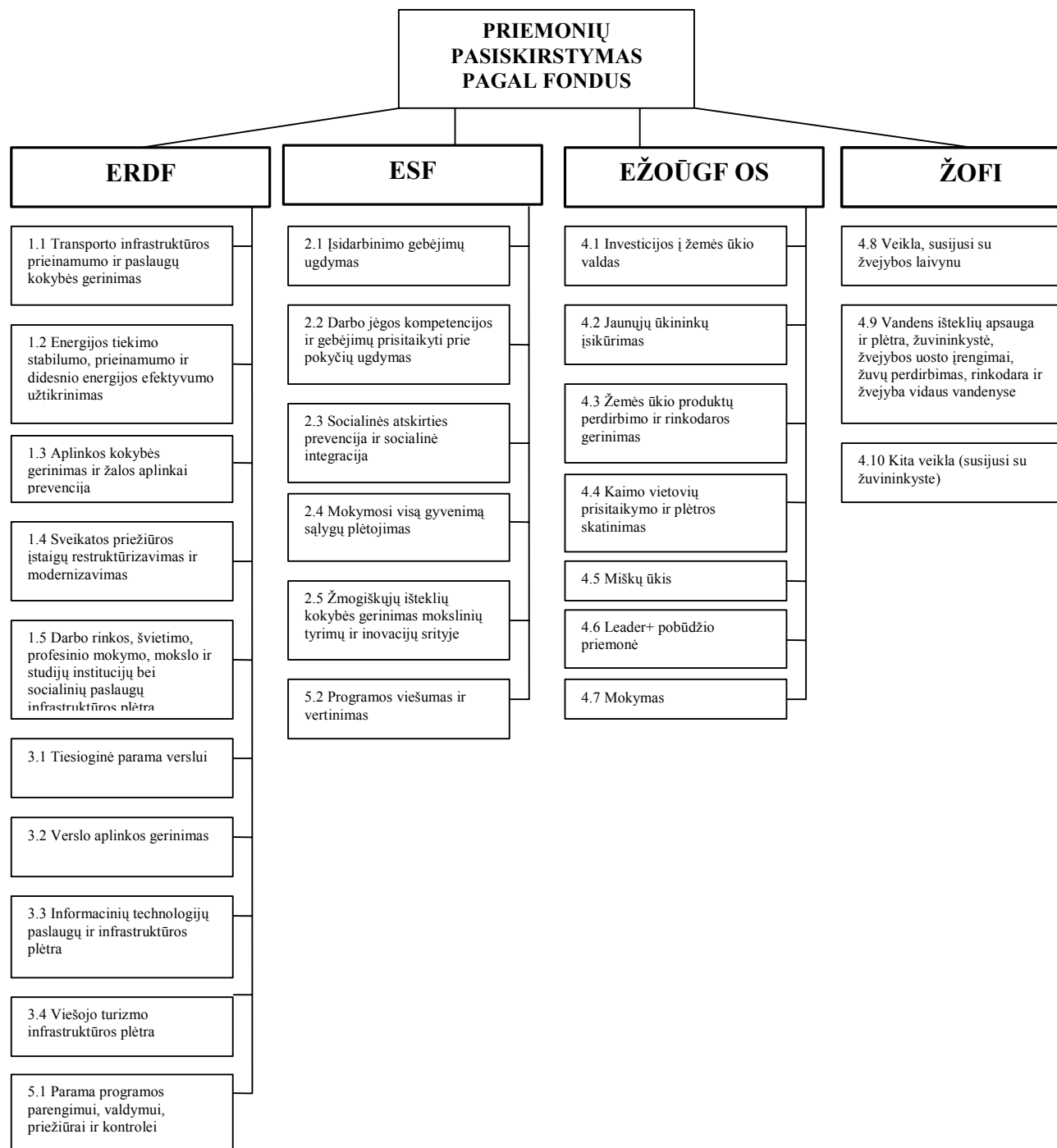
- Europos regioninis plėtros fondas – 2 016 227 131 Lt (583 939 739 EUR);
- Europos socialinis fondas – 608 443 960 Lt (176 217 551 EUR);

⁸ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-02 nutarimu Nr. 935 ir Europos Komisijos 2004-06-28 sprendimu Nr. C(2004) 2120.

⁹ Europos Bendrijų Komisijos sprendimas Nr. 18/VI/2004, 3 str. 2 d.

- Europos Žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius – 424 344 383 Lt (122 898 628 EUR);
- Žuvininkystės orientavimo finansinis instrumentas – 41 836 770 Lt (12 116 766 EUR).

1 pav. 2004–2006 m. BPD priemonių pasiskirstymas pagal fondus

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Europos Komisijai deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma per 2004–2006 metų laikotarpį buvo 378 322 482 EUR (arba 1 306 271 864 Lt). Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų pasiskirstymas pagal fondus pateiktas 1 lentelėje.

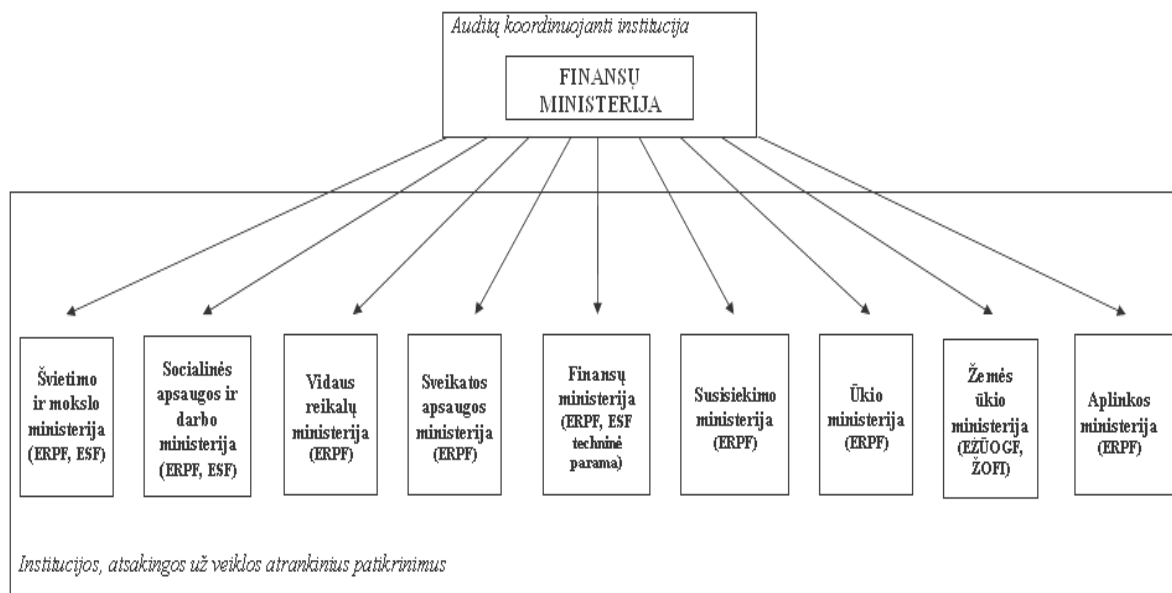
1 lentelė. Deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos 2004–2006 metais ¹⁰						
Eil. Nr.	Fondas	2004 metai	2005 metai	2006 metai	Iš viso (EUR)	Iš viso (Lt, kai 1EUR=3,4528Lt)
		Suma (EUR)	Suma (EUR)	Suma (EUR)		
1.	ERDF	16.984.096,67	82.573.060,95	164.216.396,81	263.773.554,43	910.757.328,74
2.	ESF	0,00	1.883.428,38	28.178.793,63	30.062.222,01	103.798.840,16
3.	EŽOŪGF OS	0,00	10.835.287,71	66.034.665,11	76.869.952,82	265.416.573,10
4.	ŽOFI	0,00	6.305.841,63	1.310.910,63	7.616.752,26	26.299.122,20
Iš viso		16.984.096,67	101.597.618,67	259.740.766,18	378.322.481,52	1.306.271.864,19

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Audituotos institucijos buvo Taisyklėse¹¹ nurodytos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus.

Audito subjektas - auditą koordinuojanti institucija.

2 pav. Institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, schema

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento pateikti duomenys.

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 „Dėl atsakomybės už Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos įgyvendinimą Lietuvoje pasiskirstymo tarp valstybės institucijų“.

Institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus (toliau – VAT), turi atlikti veiklos atrankinius patikrinimus (arba užtikrinti jų atlikimą) pagal Valdymo ir kontrolės reglamento reikalavimus Finansų ministerijos nustatyta tvarka.

Auditą koordinuojanti institucija (AKI) – institucija, atsakinga už Tarybos reglamento (EB) Nr.1260/1999 38 straipsnio 3 dalyje ir Komisijos reglamento Nr.438/2001 10 straipsnyje nustatytą koordinavimo funkcijų atlikimą. AKI pavesta koordinuoti institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, metinių veiklos atrankinių planų sudarymą ir vykdymą, siekiant užtikrinti, kad veiklos atrankiniai patikrinimai apimtų mažiausiai 5 procentus tinkamų finansuoti išlaidų ir būtų paskirstyti periodiškai tolygiai vadovaujantis minėto reglamento nuostatomis. Jai pavesta analizuoti gautas veiklos atrankinių patikrinimų ir valstybinio audito ataskaitas bei atlikti institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateiktų rekomendacijų pažangos stebėjimo priežiūrą ir teikti nutarime nurodytoms institucijoms informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą. Auditą koordinuojančios institucijos funkcijas atlieka Finansų ministerijos padalinys – Finansų kontrolės ir metodologijos departamento Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyrius. Pagal šio skyriaus nuostatus, be kitų funkcijų, šis skyrius vertina vidaus audito tarnybų veiklą pagal gautą iš viešųjų juridinių asmenų arba jų vidaus audito tarnybų informaciją dėl vidaus audito tarnybų veiklos ir atlieka patikrinimus vietose, siekdamas nustatyti, kaip laikomasi vidaus audito norminių teisės aktų; taip pat vidaus audito tarnybų veiklos vertinimo metu vidaus auditoriams teikia patarimus vidaus audito organizavimo ir metodikos klausimais.

Audito objektas – veiklos atrankiniai patikrinimai¹², pagal kompetenciją atliekami įvardytų institucijų.

Ūkio ministerija veiklos atrankiniams patikrinimams atlikti su UAB „JAK“ 2006 m. rugpjūčio 31 d. sudarė Projektą, kuriems skirta finansinė parama iš ES struktūrinių fondų, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo paslaugos pirkimo sutartį, todėl šios bendrovės atlikti darbai šio audito metu buvo vertinami kaip dalis Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos atlikto darbo.

Institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, vertinimas buvo **atliekamas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnių reikalavimus bei jų įgyvendinimą. Tuo tikslu patikrinome**, ar VAT turi parengtas metodikas, ar į jas yra perkelti **Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001** ir Gairių dėl paramos teikimo pabaigos reikalavimai veiklos atrankiniams patikrinimams.

Testuodami atrinktus pavyzdžius, įvertinome, ar:

¹² ES struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo bei tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai, atliekami pagal Valdymo ir kontrolės reglamento reikalavimus Finansų ministerijos nustatyta tvarka.

- veiklos atrankiniai patikrinimai (valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai) atlikti pagal patvirtintą metodiką;
- užtikrintas VAT nepriklausomumas, ar VAT vadovo ir darbuotojų kvalifikacija ir kompetencija yra pakankama, kad būtų tinkamai įgyvendinti Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnių reikalavimai;
- užtikrinama, kad atliekant veiklos atrankinius patikrinimus nustatytos klaidos ir pažeidimai, esminiai valdymo ir kontrolės sistemos trūkumai būtų tinkamai įvertinti;
- VAT atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai apėmė ne mažiau kaip 5 proc. visų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų;
- patikrinta valdymo ir kontrolės sistema.

Auditą koordinuojanti institucija, vadovaujantis **Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 straipsniu, buvo vertinta dėl gebėjimo metodiškai vadovauti VAT, apibendrinti teikiamą informaciją, nustatyti klaidas ir užtikrinti, kad Europos Komisijai teikiamos metinės ataskaitos yra teisingos.** Tuo tikslu vertinome:

- ar AKI parengė metodiką veiklos atrankiniams patikrinimams atlikti, ar metodikoje detalizuoti Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir Gairių dėl paramos teikimo pabaigos reikalavimai veiklos atrankiniams patikrinimams;
- kaip AKI atliko VAT atlikto darbo vertinimą, koordinavimą ir priežiūrą;
- kaip AKI rinko, peržiūrėjo, apibendrino ir pateikė informaciją Europos Komisijai.

Audito subjektų ir objektų vertinimas buvo atliekamas ne tik pagal Europos Komisijos reglamentus, gaires, bet ir nacionalinius teisės aktus tiek, kiek jie susiję su veiklos atrankiniais patikrinimais.

Audituojamas laikotarpis buvo 2004–2006 metai.

Audito objektui įvertinti, naudojant atsitiktinės atrankos metodą, iš kiekvienu metų bei iš kiekvienos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, buvo atrinkta po vieną valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimo ataskaitą (pavyzdžiai testams atlikti). Buvo atrinktos 33 veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos (2 lentelė), kurių skaičius vertinimo metu, nustačius trūkumų, padidintas dar septyniomis veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitomis (3 lentelė).

2 lentelė. Vertintos veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos					
Eil. Nr.	Institucija, atsakinga už veiklos atrankinius patikrinimus	Ataskaitos data ir numeris	Audituotas subjektas	Veiklos atrankinio patikrinimo tipas	Veiklos atrankinių patikrinimų metu tikrintų išlaidų suma ir nustatyta netinkamų išlaidų suma, Lt / (Audito metu nustatytas faktas, Lt)
1.	Finansų ministerija	2004-12-30 Nr. 10	Finansų ministerijos Europos Sąjungos programų valdymo departamentas	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
2.	Finansų ministerija	2005-11-16 Nr. 7	VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
3.	Finansų ministerija	2006-05-03 Nr. 16.2-A-5	Vadovaujančioji institucija	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
4.	Finansų ministerija	2006-06-29 Nr. 16.2-A-10	Švietimo ir mokslo ministerija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	76.082,56
5.	Finansų ministerija	2006-08-16 Nr.16.2-A-12	Nacionalinė mokėjimo agentūra	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	356.691,26 Nustatyta netinkamų išlaidų – 653,64
6.	Sveikatos apsaugos ministerija	2005-06-01 be numerio	Sveikatos apsaugos ministerija	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
7.	Sveikatos apsaugos ministerija	2005-12-30 Nr. 2	VŠĮ Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikos	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	5.871.075,51
8.	Sveikatos apsaugos ministerija	2006-05-03 Nr. 3	VŠĮ Tauragės pirminės sveikatos priežiūros centras	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas; valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimas	36.747,84 Nustatyta netinkamų išlaidų – 2.520,00
9.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2005-03-07 Nr. 1.17-08	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
10.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2006-01-31 Nr.1-17	Lietuvos darbo birža	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
11.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2006-11-06 Nr. 1.17-37	UAB „Audėjas“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	63.979,91
12.	Vidaus reikalų ministerija	2005-11-21	VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Valdymo ir kontrolės sistemos	-

		Nr. 23A1-25		efektyvumo patikrinimas	
13.	Vidaus reikalų ministerija	2006-10-09 Nr. 23A-21	VšĮ Šeškinės poliklinika	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	76.585,00
14.	Aplinkos ministerija	Ataskaitos data ir numeris nenurodyti	Aplinkos ministerija, Aplinkos projektų valdymo agentūra	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
15.	Aplinkos ministerija	Ataskaitos data ir numeris nenurodyti	VšĮ „Vandens namai“	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
16.	Aplinkos ministerija	2006-11-21 Nr. 4-4-(2)-06-7	Klaipėdos apskrities viršininko administracija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	1.255.080,00
17.	Susisiekimo ministerija	2004-12-31 Nr. 10-14	Susisiekimo ministerija, Transporto investicijų direkcija	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
18.	Susisiekimo ministerija	2005-02-11 Nr. 10-1	46 projektų vykdytojai	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
19.	Susisiekimo ministerija	2007-01-19 Nr. VA/6-22	5 projektų vykdytojai, Susisiekimo ministerija, Transporto investicijų direkcija	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
20.	Susisiekimo ministerija	2005-10-07 Nr. VA-14	Transporto investicijų direkcija, VI „Tarpautinis Palangos oro uostas“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	425.423,00 / (1.701.696,75)
21.	Susisiekimo ministerija	2006-06-16 Nr. VA/6-07	Susisiekimo ministerija, Transporto investicijų direkcija, Lietuvos automobilių kelių direkcija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	18.626.338,00
22.	Susisiekimo ministerija	2006-10-27 Nr. VA/6-14	Susisiekimo ministerija, Transporto investicijų direkcija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	3.221.695,87 Nustatyta netinkamų išlaidų suma – 6.304,35
23.	Žemės ūkio ministerija	2006-02-01 Nr. 5AT-(7.16)-1	Nacionalinė mokėjimo agentūra, projektų vykdytojai	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
24.	Žemės ūkio ministerija	2005-09-05 Nr. 5AT-(7.16)-5	Nacionalinė mokėjimo agentūra, projektų vykdytojai	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
25.	Žemės ūkio ministerija	2006-11-27 Nr. 5AT-29(7.16)	AB „Kelmės pieninė“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	2.124.769,00
26.	Ūkio ministerija	2004-08-23 Nr. 2004-35-A	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra	Valdymo ir kontrolės sistemos	-

				efektyvumo patikrinimas	
27.	Ūkio ministerija	2006-06-20 konsoliduota audito pažyma Nr. 2006-130	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-
28.	Ūkio ministerija	2005-06-03 Nr. 2005-73-A	UAB „Natūrali oda“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	1.500,00
29.	Ūkio ministerija	2006-12-07 Nr. 2006-165-A	Lazdijų rajono savivaldybės administracija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	158.997,76 (177.137,00)
30.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-10-20 Nr. 2006-56	VšĮ Klaipėdos apskrities ligoninė	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	289.832,06
31.	Ūkio ministerija	2006-12-27 Nr. 2006-170-A	VšĮ Pakruojo verslo informacijos centras	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	16.255,31 Nustatyta netinkamų išlaidų suma – 68,52 (16.948,50)
32.	Švietimo ir mokslo ministerija	2006-03-27 Nr.26.11-77-VA4-2	Studijų kokybės vertinimo centras	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas	40.592,67 Nustatyta netinkamų išlaidų – 409,79
33.	Švietimo ir mokslo ministerija	2005-11-07 Nr.26.11-77-VA4-4	Švietimo ir mokslo ministerija ir CPVA	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Išplėtus audito apimtį papildomai patikrintos veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos				
Eil. Nr.	Institucija, atsakinga už veiklos atrankinius patikrinimus	Ataskaitos data ir numeris	Audituotas subjektas	Veiklos atrankinio patikrinimo tipas
1.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-09-12 Nr. 2006-08	Šiaulių miesto savivaldybės administracija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
2.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-09-28 Nr. 2006-25	UAB „Lietuvos parodų centras LITEXPO“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
3.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-10-02 Nr. 2006-30	Druskininkų savivaldybės administracija	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
4.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-09-25 Nr. 2006-20	UAB „Girių bizonas“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
5.	Ūkio ministerija (UAB „JAK“)	2006-09-20 Nr. 2006-18	UAB „Visagino linija“	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
6.	Švietimo ir mokslo ministerija	2006-05-22 Nr.26.11-77-VA4-5	Vilniaus universitetas	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas
7.	Švietimo ir mokslo ministerija	2006-07-24 Nr.26.11-77-VA4-7	Kauno technologijos universitetas	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Auditas buvo atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, parengtais pagal INTOSAI standartus ir Nacionalinius audito standartus.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti buvo naudojamos dokumentų patikrinimo, skaičiavimo, paklausimo (valstybinių auditorių klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo) ir kitos audito procedūros.

Šio audito ataskaita pateikiama Finansų ministerijai (vadovaujančiajai ir auditą koordinuojančiajai institucijoms).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. BENDRIEJI PASTEBĖJIMAI

1.1. PASTEBĖJIMAI DĖL AUDITĄ KOORDINUOJANČIOS INSTITUCIJOS

1 pastebėjimas

VA tarnybų veiklos planai, jų pakeitimai, veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos, deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu patikrintos sumos nebuvo analizuojamos kompleksiskai ir nuosekliai. Dėl nenustatytų duomenų suvedimo į AKI stebėjimo (monitoringo) lenteles procedūrų nebuvo galima įvertinti, kiek tam tikru fiksuotu laikotarpiu buvo patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų, ar šie duomenys yra teisingi. Šio audito metu AKI atnaujino procedūrų vadovą ir jame nustatė duomenų suvedimo terminus ir procedūras.

Dėl netinkamai vykdomo stebėjimo (monitoringo) kai kurios VAT buvo priverstos atlikti tam tikrus darbus pakartotinai. VA tarnybos nustatyta tvarka turi teikti AKI veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas. Reikalavimai ataskaitų turiniui buvo pateikti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje. AKI vidaus audito tarnyboms dar teikė ir papildomą paaiškinimą šiuo klausimu. Rengdamos metinę kontrolės ataskaitą už 2006 metus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 straipsnį, VA tarnybos vėl turėjo pildyti lenteles ir pakartotinai teikti AKI informaciją, kuri jau buvo teikta, kai buvo teikiami metiniai veiklos planai ir veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos.

2007 metais gautos veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos jau yra analizuojamos, jų analizės rezultatai pateikiami santraukų lentelėse, kurios, AKI aiškinimu, bus 2007 metų metinės ataskaitos dalis. Atsižvelgdami į tai, kad AKI audito metu ėmėsi tinkamų veiksmų, rekomendacijos, susijusios su šiuo pastebėjimu, neteikiame.

Išvada (1)

AKI nebuvo nustačiusi sisteminio VA tarnybų atliekamų veiklos atrankinių patikrinimų stebėjimo (monitoringo) procedūrų. Vidaus audito tarnybų atliekamų veiklos atrankinių patikrinimų stebėjimą (monitoringą) atliko nepakankamai.

2 pastebėjimas

Vidaus audito tarnybų išorinio vertinimo 2007-04-11 ataskaitoje Nr. (19.24-01)-2 ir 2006-10-09 ataskaitoje Nr. (19.24-01)-3, kurias parengė AKI, nurodomi Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijų veiklos planų sudarymo trūkumai. Žemės ūkio ministerijos VAD 2006 m. metiniame

plane numatė priemones, o ne projektus, planavimas buvo atliekamas nesilaikant kai kurių ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos punktų. Aplinkos ministerijos VAT parengtuose 2005 ir 2006 metų veiklos planuose nenurodomas audito pradžios ir pabaigos terminas, sudaryti planai įvardyti kaip sąlyginiai, nors tokie nėra numatyti Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.

AKI pagal nustatytą tvarką gaudavo metinių vidaus audito tarnybų veiklos planų, suderintų su viešojo juridinio asmens vadovu, atskiras dalis, kuriose buvo nurodyti planuojami einamaisiais metais atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai, bet išvadų dėl jų nedarė ir vidaus audito tarnybų apie trūkumus neinformavo.

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje nenustatyta veiklos atrankinių patikrinimų planų rengimo ir tvirtinimo tvarka. Šio audito metu AKI parengė veiklos atrankinių patikrinimų planų patikros lapą.

Išvada (2)

AKI procedūrų vadove nebuvo nustatytos iš VAT gaunamų planų, jų pakeitimų patikros procedūros, nebuvo nustatytų planų patikros lapų. AKI vykdyta veiklos atrankinių patikrinimų planų sudarymo ir jų vykdymo priežiūra buvo nepakankama.

Rekomendacija. AKI parengti ir patvirtinti metinio veiklos atrankinių patikrinimų plano parengimo ir patvirtinimo tvarką.

3 pastebėjimas

Pagal finansų ministro 2006-03-02 įsakymu Nr. 1K-083 nustatytas informacijos teikimo taisyklės VAT per 30 kalendorinių dienų po veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitos įteikimo audituojamam subjektui privalo teikti Finansų ministerijai (AKI) šių ataskaitų kopijas.

Auditą koordinuojanti institucija ŽŪM VAD veiklos išorinio vertinimo 2007-04-11 ataskaitoje Nr. (19.24-01)-2 nurodė, kad ŽŪM VAD tikrino nedeklaruotas išlaidas, vieno veiklos atrankinio patikrinimo metu yra tikrinami keli projektai, taip pat ir valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimo efektyvumas, nenurodomos tikrintos išlaidos bei kt.

AKI Ūkio ministerijos VAT veiklos išorinio vertinimo 2007-02-23 ataskaitos Nr. (19.24-01) 3.3.5. pastebėjime nurodė, kad minėtos tarnybos darbuotojai nevyksta į projektų įgyvendinimo vietą. Buvo peržiūrėtos 2006 m. vasario ir kovo mėnesių veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos. Ūkio ministerijos VAT veiklos išorinio vertinimo ataskaitoje nėra informacijos apie tai, ar buvo įsitikinta darbuotojų kvalifikacijos kėlimu ir vadovo kompetencija, nors toks reikalavimas yra vertinimo metmenyse.

AKI šio audito metu atliko procedūrų vadovo pakeitimus ir nustatė iš VAT gautų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų peržiūros ir analizės terminus, patvirtino veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų patikros lapus. Apie ataskaitų peržiūros ir analizės metu nustatytus trūkumus šiuo metu institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, yra informuojamos nedelsiant. Atsižvelgdami į tai, kad AKI audito metu ėmėsi veiksmų, rekomendacijos, susijusios su šiuo pastebėjimu, neteikiame.

Išvada (3)

AKI procedūrose nebuvo nustatyti iš VAT gautų ataskaitų peržiūros ir analizės terminai, nebuvo VAT pateiktų ataskaitų patikros lapo.

AKI 2005–2006 metų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų analizę vykdė nepakankamai.

4 pastebėjimas

AKI nėra aiškiai nustačiusi, koks pažeidimas laikytinas finansiniu požiūriu reikšmingas. ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 13.2 punkte tik nurodyta, kad, jei pažeidimas finansiniu požiūriu reikšmingas, tikrintinų projekto išlaidų procentas turi būti padidintas. Kai nėra detalesnio paaiškinimo, yra rizika, kad VAT gali pateikti netinkamas išvadas dėl pažeidimų ir priimti netinkamus sprendimus dėl tikrinimo apimčių išplėtimo. Nenustatyta, kaip ir kiek reikia išplėsti veiklos atrankinių patikrinimų apimtį, nustačius sisteminę klaidą.

Gairių dėl paramos teikimo pabaigos 2 priedo 3.3 punkte numatyta, kad patikrintų išlaidų sumos turi būti suskirstomos pagal išlaidų deklaravimo metus ir pagal priemones. AKI kol kas nereikalauja tokio patikrintų išlaidų suskirstymo iš institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, ir pati tokio suskirstymo neatlieka.

Išvada (4)

AKI nenustatė, koks pažeidimas yra laikytinas finansiniu požiūriu reikšmingas ir kiek dėl šios priežasties turi būti padidintos tikrintinos projekto išlaidos. Taip pat nereglementavo veiklos atrankinio patikrinimo apimties išplėtimo procedūrą, kai yra nustatomos sisteminės klaidos. Nepradėta kaupti informacija apie išlaidas, suskirstytas pagal jų deklaravimo metus.

Rekomendacija. AKI pateikti vidaus auditoriams, atliekantiems veiklos atrankinius patikrinimus, išaiškinimą, kokie pažeidimai yra laikytini finansiniu požiūriu reikšmingi. Nustatyti procedūras, kiek reikia išplėsti veiklos atrankinių patikrinimų apimtį, kai patikrinimo metu nustatomos sisteminės klaidos. Nustatyti patikrintų išlaidų informacijos teikimo tvarką (sugrupuotą pagal išlaidų deklaravimo metus ir priemones).

5 pastebėjimas

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje nėra aiškiai reglamentuota, kokiais atvejais ir kokie galutiniai paramos gavėjai turi būti patikrinti vietoje, nėra projektų vykdytojų atrankos kriterijų atliekant valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo auditus.

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje nurodyta, kaip ir į kokias grupes turi būti suskirstyti projektai atliekant rizikos analizę. Tačiau nėra reglamentuota, kaip audituojami projektai bei jų išlaidos turėtų būti atrenkamos iš jau nustatytų rizikos grupių. Nė viena iš audituotų VAT savo metodikose nėra reglamentavusi, kaip turėtų būti pasirenkamas audituotinas projektas iš kiekvienos rizikos grupės (mažos, vidutinės, didelės).

Išvada (5)

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje AKI nėra reglamentavusi, kokie galutiniai paramos gavėjai ir kokiais atvejais veiklos atrankinių patikrinimų metu turi būti patikrinami vietoje, taip pat kaip turi būti atrenkami projektai iš atskirų rizikos grupių. VA tarnybos savo metodikose šių procedūrų taip pat nenustatė.

Rekomendacija. AKI aiškiai reglamentuoti galutinių paramos gavėjų patikrinimą vietose.

Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką projektų atrankos iš nustatytų rizikos grupių bei išlaidų procedūromis. Stebėti šių procedūrų reglamentavimą VAT metodikose.

6 pastebėjimas

AKI nebuvo pateikusi VAT paaiškinimo, kurių metų patikrinimams turi būti priskirti veiklos atrankiniai patikrinimai, jei jis pradėtas vienais, o baigtas kitais metais. Esant dviprasmybei, VA tarnybos galėjo priimti skirtingus sprendimus, todėl jų teikta ir AKI apibendrinta informacija galėjo būti netiksli.

AKI šio audito metu atnaujintame procedūrų vadove nustatė, kad metinėse ataskaitose pateikiami tik kalendoriniais metais atliktų ir baigtų veiklos atrankinių ir atrankinių patikrinimų rezultatai. Šis procedūrų vadovas yra taikomas AKI procedūroms atlikti, todėl jame nustatytos procedūros gali būti nežinomos institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus (VAT).

Išvada (6)

AKI VA tarnyboms nepateikė paaiškinimo dėl atlikto veiklos atrankinio patikrinimo priskyrimo atitinkamam laikotarpiui.

Rekomendacija. AKI informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus (VAT), dėl atlikto veiklos atrankinio patikrinimo priskyrimo atitinkamam laikotarpiui.

7 pastebėjimas

Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 11 straipsnyje nustatyta, kad Finansų ministerija privalo metodiškai vadovauti, vertinti ir tikrinti vidaus audito tarnybų veiklos atitiktį šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytiems reikalavimams. AKI, vykdydama šią prievolę, pagal patvirtintus Vidaus audito tarnybos veiklos vertinimo metmenis, atlieka vertinimus, įskaitant ir VAT, institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, veiklos vertinimą. Šio audito metu nustatyta, kad jau atlikti daugumos VAT (institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus) veiklos vertinimai, Vidaus reikalų ministerijos VAS veiklos vertinimas buvo atliekamas šio audito metu. Finansų ministerijos VAS vertinimas neatliktas ir nenumatytas atlikti. Minėtas Vidaus audito skyrius ir AKI yra Finansų ministerijos savarankiški struktūriniai padaliniai. Pagal jiems nustatytas funkcijas VAS turi atlikti ir atlieka AKI vidaus auditą, o AKI – privalo vertinti ir tikrinti vidaus audito tarnybų (šiuo atveju, FM VAS) atitiktį minėtam įstatymui (įstatymas nenumato jokių išimčių dėl vidaus audito tarnybų vertinimo). Esant šiai situacijai, atsiranda funkcijų konfliktas, kuris nėra išspręstas Finansų ministerijoje.

Atlikdama vertinimus AKI neturėjo veiklos vertinimo klausimynų. Klausimynai parengti šio audito metu.

Išvada (7)

Finansų ministerijos VA skyriuje nebuvo atliktas veiklos vertinimas, kuris yra reglamentuotas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu.

Rekomendacija. AKI imtis priemonių (pvz., apsvarstyti galimybę samdyti nepriklausomą auditorių), kad būtų atliktas visų VA tarnybų, įskaitant Finansų ministerijos VAS, veiklos vertinimas, kuris yra reglamentuotas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu.

8 pastebėjimas

AKI atlikdama vidaus audito tarnybų vertinimus vadovavosi Vidaus audito tarnybos veiklos vertinimo metmenimis. AKI neturėjo VAT ataskaitų atrankos peržiūrai procedūrų, o taikyta praktika, kai vertintojas ataskaitas vertinimui atsirinkdavo savo nuožiūra, todėl galima subjektyvios vertinamų ataskaitų atrankos rizika.

Šio audito metu AKI atliko VAT veiklos vertinimo metmenų pakeitimus, t.y. nustatė reikalavimą vertinimo darbo dokumentuose nurodyti vertinimui atrinktų ataskaitų pagrindą arba metodą ir minėtus metmenis papildė klausimynu „Vidaus audito ataskaitos parengimo ir darbo dokumentų vertinimas“. Atsižvelgdami į tai, rekomendacijos, susijusios su šiuo pastebėjimu, neteikiame.

Išvada (8)

AKI iki šio audito atlikimo neturėjo vidaus audito ataskaitų atrankos peržiūrai procedūrų.

9 pastebėjimas

Tiek ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinė metodika, tiek VAT metodikos neužtikrina, kad jos atitinkamai sistemintų ir analizuotų visą reikalingą informaciją. Pagal Gairių dėl paramos teikimo pabaigos nuostatas turi būti sisteminama ir analizuojama tokia informacija:

- apie deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu patikrintas išlaidas pagal metus, kuriais patikrintos išlaidos buvo deklaruotos, ir priemones (vertine išraiška ir procentais nuo visų EK deklaruotų tinkamų išlaidų);
- apie veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytas klaidas (ar neteisėtai išmokėtas sumas); jų reikšmingumą ir kokiai išlaidų sumai jos padarė neigiamą poveikį; taip pat informacija apie tai, ar buvo nustatyta klaidų, kurios viršijo 2 proc. patikrintų išlaidų sumos ir ar dėl to buvo apsispręsta praplėsti patikrinimų apimtį;
- apie nustatytų klaidų, neatitikimų, pažeidimų sistemiškumo vertinimą;
- apie klaidų santykinį dydį (procentas visų patikrintų išlaidų) pagal priemones.
- ar atliekant veiklos atrankinius patikrinimus (tiek valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo, tiek deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų) buvo nustatyti valdymo ir kontrolės sistemos esminiai trūkumai, galintys padaryti poveikį išlaidų tinkamumui.

Išvada (9)

Naudojama ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinė metodika ir VAT metodikos neužtikrina, kad VAT tinkamai sistemintų ir analizuotų visą informaciją, kurios reikalaujama pagal Gairių dėl paramos teikimo pabaigos nuostatas.

Rekomendacija. AKI parengti ir vidaus audito tarnyboms pateikti metodines rekomendacijas dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminio trūkumo vertinimo, finansiniu požiūriu reikšmingų pažeidimų ar klaidų nustatymo ir vertinimo, sisteminių klaidų, neatitikimų ar pažeidimų. Atsižvelgiant į Gairių dėl paramos teikimo pabaigos

reikalavimus, redaguoti naudojamą metodiką (pagal veiksmų planą, kuriame išdėstytos priemonės, laikotarpiai ir atsakingi asmenys).

10 pastebėjimas

Audito metu nustatyta atveju, kai ŪM VAT Finansų ministerijai pateikė neteisingą informaciją apie patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas (į patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumą buvo neįtrauktos projekto vykdytojo viešųjų lėšų sumos). Audito metu buvo gautas paaiškinimas, kad informacija Finansų ministerijai buvo teikiama pagal ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 2 priede pateiktos Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitos formoje esančią lentelę. Šioje lentelėje tokios lėšos nėra išskirtos. Tokią informaciją apie veiklos atrankinio patikrinimo metu patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas Finansų ministerija pateikė Europos Komisijai ataskaitoje „Dėl 2006 metų ES struktūrinių fondų veiklos atrankinių patikrinimų“ (10 priede). Yra rizika, kad tiek už veiklos atrankinius patikrinimus atsakinga institucija, tiek Auditą koordinuojanti institucija sistemina, analizuoja ir teikia neteisingą informaciją apie patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas. Audito metu nebuvo pateikti dokumentai, iš kurių būtų galima nustatyti, kad ŪM VAT tinkamai kontroliuoja, kad būtų užtikrintas 5 procentų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas.

Išvada (10)

Europos Komisijai pateikta neteisinga informacija apie ŪM VAT patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.

Rekomendacija. AKI patikslinti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 2 priede pateiktą veiklos atrankinio patikrinimo apimties lentelę, aiškiai nurodant, kokios patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos turi būti nurodomos veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje. Patikslinti atliktų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai.

11 pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad AM VAT 2006 metais atliko projekto Nr. BPD04-ERPF-1.3.4-01-04/0007-1 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimą (audito metu pateikta 2006-12-28 ataskaita ir darbo dokumentų byla). Tačiau šio projekto deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas nebuvo įtrauktas į VAT 2006 m. veiklos planą. Informacija apie šį patikrinimą nepateikta AKI, informacija apie patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas neįtraukta į patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį; informacija apie šį patikrinimą nepateikta Finansų ministerijos Europos Komisijai teiktoje 2006 m. metinėje ataskaitoje.

Išvada (11)

Auditą koordinuojančiai institucijai ir Europos Komisijai pateikta ne visa informacija apie deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus.

Rekomendacija. AKI nustatyti informacijos, teikiamos Europos Komisijai, suderinimo su VA tarnybomis procedūras.

Išsiaiškinti priežastis, kodėl informacija apie atliktą veiklos atrankinį patikrinimą nebuvo pateikta, ir priimti sprendimą dėl šio patikrinimo.

12 pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad kai kuriose veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose nenurodytos vidaus audito apimtys, t. y. kokios išlaidų deklaracijos buvo tikrintos. Yra rizika, kad VA tarnybos galėjo patikrinti dar nedeklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas ir į apskaičiuotą patikrintų išlaidų dalį galėjo būti įtrauktos iki patikrinimo pradžios nedeklaruotos išlaidos. AKI šio audito metu jau ėmėsi veiksmų, t. y. 2007 m. birželio 12 d. susitikimo su VAT atstovais metu pavedė veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose nurodyti, kokios išlaidų deklaracijos yra patikrintos. Finansų ministerija 2007 m. birželio 29 d. išsiuntė raštą institucijoms dėl kai kurių VAT daromų klaidų (šis raštas išsiųstas institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, išskyrus Aplinkos, Susisiekimo ministerijas ir Finansų ministerijos Vidaus audito skyrių). Be to, jau šiuo metu AKI darbuotojas, pildydamas patikros lapą, turi įsitikinti (patikrinti), ar buvo tikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos, todėl rekomendacijos, susijusios su šiuo pastebėjimu, neteikiame.

Išvada (12)

Veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose nebuvo nurodoma, kokios išlaidų deklaracijos buvo patikrintos.

1.2. PASTEBĖJIMAI DĖL PASLAUGOS PIRKIMO SUTARTIES TARP ŪKIO MINISTERIJOS IR UAB „JUNGTINĖ AUDITORIŲ KONTORA“

Ūkio ministerija 2006 m. rugpjūčio 31 d. su UAB „JAK“ sudarė Projektų, kuriems skirta ES struktūrinių fondų finansinė parama, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo paslaugos pirkimo sutartį Nr. 8-516 (toliau – Sutartis). Ši Sutartis sudaryta įgyvendinant Ūkio ministerijos projektą pagal 2005 m. gruodžio 30 d. Paramos teikimo sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0009, kurią pasirašė Finansų ministerija, CPVA ir Ūkio ministerija.

Paramos prašyta ir, kaip vienam iš Techninės paramos tikslų, parama skirta efektyviam ir savalaikiam iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų, įgyvendinant ŪM priskirtas BPD priemonės, tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo atlikimui ir numatyta projekto veikla – „ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo, įgyvendinant ŪM priskirtas BPD priemonės, veiklos atrankinio patikrinimo atlikimas, perkant išorės auditorių paslaugas“. Dokumentuose nurodoma, kad iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų, įgyvendinant ŪM priskirtas BPD priemonės, tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinius patikrinimus pagal 2001-03-02 Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, nustatančio detalias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisyklės struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų srityje, reikalavimus atlieka ŪM VAT. Vidaus audito tarnybos darbo krūviui optimizuoti ir darbams laiku atlikti numatyta naudotis išorės auditorių paslaugomis (įvertinus 2006 metais numatomą ŪM VAT darbo krūvį) – šioms paslaugoms pirkti skirta parama.

Audito metu CPVA informavo, kad išlaidos (127 440 Lt su PVM) pagal minėtą ŪM ir UAB „JAK“ 2006 m. rugpjūčio 31 d. Projektų, kuriems skirta finansinė parama iš ES struktūrinių fondų, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo paslaugos pirkimo sutartį Nr. 8-516 pripažintos tinkamomis finansuoti kaip atitinkančios EK 2004-03-10 Reglamento 448/2004 reikalavimus, 2004-2006 BPD 5 prioriteto „Techninė parama“ priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, finansavimo ir administravimo taisyklių bei paramos sutarties reikalavimus.

Ūkio ministerijai techninė parama pagal 2005 m. gruodžio 30 d. Paramos teikimo sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0009 buvo skirta (ir turėjo būti panaudota) iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų, įgyvendinant ŪM priskirtas BPD priemonės, veiklos atrankiniams patikrinimams, numatytiems Komisijos reglamente (EB) Nr. 438/2001, atlikti.

Ūkio ministerija su UAB „JAK“ 2005 m. lapkričio 7 d. buvo sudariusi analogišką Projektų, kuriems skirta finansinė parama iš ES struktūrinių fondų, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo patikrinimo paslaugos pirkimo sutartį Nr. 8-527, pagal kurią UAB „JAK“ atliktus patikrinimus, kaip deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, pateikė Finansų ministerijai (AKI), kuri visus šiuos patikrinimus pateikė ataskaitoje Europos Komisijai „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“. Šio audito metu nagrinėjome ir vertinome tik minėtą 2006 m. rugpjūčio 31 d. sutartį Nr. 8-516 ir pagal ją atliktus patikrinimus. Pagal sutarties 1.1 punktą, sutarties objektas – projektų, kuriems skirta finansinė parama iš ES struktūrinių fondų, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo paslaugos. UAB „JAK“ pagal šią sutartį sutiko tapti užsakovo (t.y. ŪM) audito įmone nurodytam atrankiniam patikrinimui atlikti. Pagal sutartį UAB „JAK“ 2006 metais atliko 58 patikrinimus. Informaciją apie šiuos patikrinimus, kaip apie atliktus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, ŪM VAT

pateikė Finansų ministerijai (AKI), kuri visus šiuos patikrinimus, kaip deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinius patikrinimus, pateikė Europos Komisijai ataskaitoje „Dėl 2006 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“.

Kadangi iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų, įgyvendinant ŪM priskirtas BPD priemones, deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus atlieka ŪM VAT, todėl 1 dalyje pagal poreikį ir ataskaitos 2 dalies pastebėjimuose, šalia UAB „JAK“ bus nurodoma (ŪM VAT).

13 pastebėjimas

Tarp Ūkio ministerijos ir UAB „JAK“ sudarytos sutarties 1.2 punkte nurodyta, kad UAB „JAK“ sutinka suteikti audito paslaugas atrankiniam patikrinimui atlikti. Nurodytas atrankinio patikrinimo tikslas – atrankos būdu, remiantis rizikos analize, patikrinti deklaruojamas patirtas išlaidas, siekiant nustatyti, ar jos atitinka 2001-03-02 Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nuostatas. Pateiktas patikrinimo tikslas neatitinka teisės aktų, reglamentuojančių pagrindinius reikalavimus veiklos atrankiniams patikrinimams, atliekamiems pagal Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą, reikalavimų. 2001-03-02 Komisijos reglamentas (EB) Nr. 438/2001, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nenustato išlaidų tinkamumo taisyklių, todėl išlaidų atitikties šio reglamento nuostatoms vertinimas yra netikslingas ir negali būti atrankinio patikrinimo tikslas. Sutarties 2 priede pateikiamas Projektų vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankiniam patikrinimui atlikti sąrašas, kuriame pateikiami projektai ir jų mokėjimo prašymai, kuriuos, kaip nurodyta sutarties 1.3 punkte, UAB „JAK“ įsipareigojo patikrinti. Audito metu taip pat nustatyta, kad į šios sutarties 2 priede pateiktą Projektų sąrašą įtraukti tie projektai, kuriuos Ūkio ministerijos VAT atrinko kaip tikrintinus projektus ir įtraukė į Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos 2006 metų veiklos planą. Patikrinimai, kurie numatyti sutarties 1.2 punkte, neužtikrina, kad būtų vykdomi Gairėse dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (CDRR Nr.03-0034-00) pateikti reikalavimai.

Išvada (13)

Sutartyje suformuluotas patikrinimo tikslas neatitinka teisės aktų (Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnių, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės), reglamentuojančių pagrindinius reikalavimus atrankiniams patikrinimams, atliekamiems pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą, reikalavimų. Sutarties priede buvo pateiktas tikrintinų projektų ir mokėjimo prašymų

sąrašas, todėl formuluoti tikslą UAB „JAK“ atlikti patikrinimus atrankos būdu, remiantis rizikos analize, buvo netikslinga.

14 pastebėjimas

Sutarties 1.3 punkte ir sutarties Techninėse sąlygose (pateiktose sutarties 1 priede) nurodyta, kad audito įmonė (t.y. UAB „JAK“) turės patikrinti (nurodytus) mokėjimo prašymus, VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros mokėjimo prašymo tikrinimo dokumentus bei šiuose dokumentuose pateiktus duomenis pagrindžiančius dokumentus. Sutartyje nenurodoma, kad patikrinimas turėtų būti atliktas remiantis dokumentų originalais, taip pat neapima kitų dokumentų patikrinimo (pavyzdžiui, apskaitos registru, paraiškos paramai gauti, paramos sutarties ir kt.), kuriuos būtina patikrinti atliekant deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus.

Išvada (14)

Sutartyje minėtų dokumentų patikrinimas yra nepakankamas, kad deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai būtų atlikti pagal reikalavimus, keliamus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimams, atliekamiems pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą.

15 pastebėjimas

Sutarties 2.1 ir 2.2 punktuose nustatyta, kad UAB „JAK“ turi pateikti tokius audito darbo rezultatus: auditoriaus išvadą (auditoriaus išvadas), ar deklaruojamos patirtos išlaidos atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisyklės dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nuostatas ir pagal kiekvieną tikrintą mokėjimo prašymą – audito ataskaitą (audito ataskaitas), kuri turi būti parengta vadovaujantis ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdine metodika. Sutarties 1.5 punkte nustatyta, kad auditas bus atliekamas vadovaujantis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintais tarptautiniais audito standartais. Be to, Sutarties Techninėse sąlygose (Sutarties 1 priede) nurodytas dar ir trečio dokumento – atskirai pateikiamų apibendrinančių išvadų (įvardijant teigiamus ir neigiamus veiklos rezultatus) – pateikimas, kuris nenumatytas sutarties 2.1 punkte.

Išvada (15)

Sutartyje numatyta auditoriaus išvada yra netinkama veiklos atrankiniams patikrinimams, kadangi Komisijos reglamentas (EB) Nr. 438/2001, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisyklės dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nenustato išlaidų tinkamumo taisyklių.

16 pastebėjimas

Sutarties 2.3 punkte nustatyta, kad Užsakovas ir Vykdytojas susitaria raštu dėl sąlygų ir grafiko (toliau – grafikas), pagal kurį Vykdytojui bus pateikta informacija ir pagrindžiantys dokumentai („Informacijos sąrašas“). Grafikas yra neatsiejama sutarties dalis ir pridedama kaip sutarties priedas. Audito metu su sutartimi toks priedas nebuvo pateiktas.

Išvada (16)

Nepateikti visi sutartyje numatyti dokumentai.

17 pastebėjimas

Audito metu nustatyti du atvejai, kai UAB „JAK“ ir ŪM VAT atliko tų pačių mokėjimo prašymų patikrinimą, iš kurių vieną patikrinimą UAB „JAK“ atliko po atlikto ŪM VAT patikrinimo. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos vykdomo projekto Nr. BPD04-ERPF-3.4.2-01-04/0054 mokėjimo prašymo patikrinimą ŪM VAT atliko nuo 2006 m. liepos 31 d. iki 2006 m. rugpjūčio 4 d. (2006-08-22 ataskaita Nr. 2006-154-A), o UAB „JAK“ – nuo 2006 m. rugsėjo 8 d. iki 2006 m. rugsėjo 12 d. (2006-09-12 ataskaita Nr. 2006-08).

Išvada (17)

Lėšos panaudotos neefektyviai, nes UAB „JAK“ kai kuriais atvejais dubliavo Ūkio ministerijos VAT atliekamą darbą.

18 pastebėjimas

Sutarties 2.4 punkte nustatyta, kad sutartyje apibrėžtas auditas bus laikomas baigtu, kai bus pasirašyti ir Užsakovui pateikti visi audito darbo rezultatai, kai Šalys pasirašys Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą. Audito metu pateiktas 2006 m. spalio 20 d. Paslaugų suteikimo perdavimo–priėmimo aktas. Šiuo aktu UAB „JAK“ perdavė, o Ūkio ministerija priėmė 32 vnt. UAB „JAK“ atliktų projektų (58 mokėjimo prašymus) atrankinio patikrinimo rezultatus: 1.1 Auditoriaus išvadas, ar deklaruojamos patirtos išlaidos atitinka 2001-03-02 Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nuostatas ir 1.2. Audito ataskaitas pagal projektus. Šiame perdavimo–priėmimo akte nėra nurodyta, kokių konkrečiai projektų (ar mokėjimo prašymų) patikrinimo rezultatai yra perduodami, nėra jokių priedų, kuriuose būtų išvardyti, kokie dokumentai yra perduodami ir priimami. Be to, šiame perdavimo–priėmimo akte nurodyti perduodami ir priimami patikrinimo rezultatai neatitinka sutarties 2.1 punkto reikalavimo pateikti audito ataskaitą pagal kiekvieną tikrintą mokėjimo prašymą, nes akte nurodyta, kad priimamos audito ataskaitos pagal projektus, taip pat neatitinka ir sutarties Techninių sąlygų,

nes šiuo aktu nebuvo perduotos ir priimtos apibendrinančios išvados (įvardijant teigiamus ir neigiamus veiklos rezultatus).

Išvada (18)

2006 m. spalio 20 d. Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu UAB „JAK“ pateikė, o Ūkio ministerija priėmė atrankinio patikrinimo rezultatus, kurie neatitinka sutartyje ir Techninėse sąlygose nurodytų reikalavimų darbo rezultatams.

19 pastebėjimas

Ūkio ministerija Valstybės kontrolei 2006-12-06 raštu Nr. (5.6-03)-3-7428 pateikė 58-ias UAB „JAK“ atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas. Kadangi šiuo raštu nebuvo pateiktos auditoriaus išvados, audito metu buvo raštu paprašyta pateikti kitus trūkstamus audito darbo rezultatus – sutarties 2.1 punkte ir Techninėse sąlygose nurodytus dokumentus: auditoriaus išvadas ir atskiras apibendrinančias išvadas (įvardijant teigiamus ir neigiamus veiklos rezultatus). ŪM VAT 2007-09-05 raštu pateikė paaiškinimą, kad UAB „JAK“ kartu su audito ataskaitomis pateikė Auditoriaus išvadas ir apibendrinančias išvadas (Auditoriaus ataskaitas apie faktinius pastebėjimus). ŪM VAT pateikė šių, UAB „JAK“ parengtų, dokumentų kopijas: 58 Auditoriaus išvadas (VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūra ir Ūkio ministerija) ir 51 Auditoriaus ataskaitą apie faktinius pastebėjimus ir 7 Audito ataskaitas dėl projekto galutiniame mokėjimo prašyme deklaruotų išlaidų. Paslaugų perdavimo–priėmimo akte nurodoma, kad priimami 58-ių mokėjimo prašymų patikrinimo rezultatai: auditoriaus išvados ir audito ataskaitos pagal projektus. Tačiau audito metu, kaip patikrinimų rezultatai, pateiktos ne tik 58 Auditoriaus išvados ir ataskaitos pagal mokėjimo prašymus, bet ir 58 Auditoriaus ataskaitos apie faktinius pastebėjimus ir Audito ataskaitos dėl projekto galutiniame mokėjimo prašyme deklaruotų išlaidų, nors pagal sutarties 2.1 ir 2.2 punktus jų pateikimas nebuvo numatytas, o ir Paslaugų perdavimo–priėmimo akte nenurodyta, kad šie dokumentai buvo perduoti ir priimti.

Išvada (19)

Ūkio ministerija pateiktų dokumentų (Auditoriaus ataskaitų apie faktinius pastebėjimus ir Audito ataskaitos dėl projekto galutiniame mokėjimo prašyme deklaruotų išlaidų), kurie nebuvo numatyti sutartyje ir pagal Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą, nepriėmė. Audito metu nepateiktos atskiros apibendrinančios išvados (įvardijant teigiamus ir neigiamus veiklos rezultatus).

20 pastebėjimas

UAB „JAK“ pateiktose Auditoriaus išvadose nepateikiamos išvados, kurias nurodyta pateikti sutarties 2.1 punkte ir kurias Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu patvirtino priimanti Ūkio ministerija. Sutarties 2.1 punkte nustatyta, kad UAB „JAK“ turi pateikti, o Paslaugų perdavimo–priėmimo akte nurodoma, kad UAB „JAK“ perduoda, o Ūkio ministerija priima Auditoriaus išvadas, ar deklaruojamos patirtos išlaidos atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisyklės dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų, nuostatas. Audito metu nustatyta, kad visose ŪM VAT pateiktose Auditoriaus išvadose pareiškiama nuomonė, ar mokėjimo prašyme deklaruotos patirtos išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal paramos sutarties sąlygas ir gairių pareiškėjams nuostatas.

Išvada (20)

Audito metu pateiktos Auditoriaus išvados nėra objektas, dėl kurio pateikimo buvo tartasi sutartyje ir kurį Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu Ūkio ministerija patvirtino priimanti.

21 pastebėjimas

Audito metu ŪM VAT pateikė paaiškinimą, kad vadovaujantis Finansų ministerijos 2005-08-23 raštu Nr. (4.18-04)-6K-0508151 „Dėl projektų, finansuojamų pagal BPD priemonės, nepriklausomo projektų išlaidų audito techninės užduoties“ pateikta audito technine užduotimi (toliau – nepriklausomo projektų išlaidų audito techninė užduotis) ir dėl to, kad buvo tikrinami tik projektų vykdytojų tarpiniai mokėjimo prašymai, UAB „JAK“ neprivalėjo pateikti auditoriaus išvadų. Kadangi sutartyje ir Techninėse sąlygose numatyta pateikti auditoriaus išvadas, UAB „JAK“ kartu su audito ataskaitomis pateikė auditoriaus išvadas ir apibendrinančias išvadas, t. y. auditoriaus ataskaitas apie faktinius pastebėjimus. Paaiškiniame pateikta neteisinga informacija, kad UAB „JAK“ vertino tik tarpinius mokėjimo prašymus, nes iš audito metu pateiktų dokumentų matyti, kad UAB „JAK“ vertino ne tik tarpinius mokėjimo prašymus. Audito metu pateiktos septynios audito ataskaitos dėl projekto galutiniame mokėjimo prašyme deklaruotų išlaidų.

Paaiškiniame minimoje Finansų ministerijos 2005-08-23 raštu Nr. (4.18-04)-6K-0508151 pateiktoje rekomenduojamoje projektų, finansuojamų įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 m. BPD priemonės, išlaidų audito techninėje užduotyje nustatyti reikalavimai audito įmonėms projektų, išlaidų, tinkamų finansuoti pagal paramos sutartį, auditui atlikti. Pagal šią techninę užduotį rekomenduojama atlikti tų projektų išlaidų auditą, kuriems toks reikalavimas yra nustatytas paramos sutartyje ir jo tikslas yra patikrinti paramos ir projekto vykdytojo lėšų <...> panaudojimą ir patvirtinti, ar projekto vykdytojo mokėjimo prašymuose deklaruojamos ir (arba) deklaruotos

išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal paramos sutartį. Taip pat nustatyta, kad tarpinio mokėjimo prašymo patikrinimas turi būti atliekamas vadovaujantis Tarptautinės buhalterijų federacijos patvirtintais tarptautiniais audito standartais.

Išvada (21)

UAB „JAK“ teiktų Auditoriaus išvadų ir ataskaitų forma ir turinys iš esmės atitinka Auditoriaus išvadų ir ataskaitų, rengiamų pagal pastebėjime minėtą projektų, finansuojamų įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 m. BPD priemones, išlaidų audito techninę užduotį. Ši techninė užduotis, sprendžiant iš jos turinio ir apimties, nėra skirta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimams, privalomiems pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą, atlikti.

22 pastebėjimas

Iš audito metu pateiktos informacijos nustatyta, kad UAB „JAK“ (ŪM VAT) kartu su ataskaita apie faktinius pastebėjimus dėl kiekvieno tikrinto mokėjimo prašymo teikė ir audito išvadą. Taigi, šiuose UAB „JAK“ (ŪM VAT) dokumentuose pateikta informacija prieštarauja viena kitai. Ataskaitose apie faktinius pastebėjimus UAB „JAK“ teigia, kad kadangi minėtos procedūros nėra nei auditas, nei peržiūra, kaip apibrėžiama Tarptautiniuose audito ir Tarptautiniuose peržiūros standartuose, mes nepareiškiamo jokie užtikrinimo dėl Projekto (nurodoma mokėjimo prašymo data) tarpiniame mokėjimo prašyme pateiktos informacijos; kartu su šiomis ataskaitomis pateikiamos ir Auditoriaus išvados, kuriose nurodyta, kad atliko tam tikro mokėjimo prašymo auditą ir kad, jų nuomone, mokėjimo prašyme deklaruotos patirtos išlaidos visais reikšmingais atžvilgiais yra tinkamos finansuoti pagal paramos sutartyje nustatytas sąlygas ir gairių pareiškėjams nuostatas. Pagal minėtą nepriklausomo projektų išlaidų audito techninę užduotį audito įmonė turi pateikti auditoriaus išvadą ir audito ataskaitą tik atlikusi viso projekto išlaidų auditą (patikrinusi tarpiniame mokėjimo prašyme deklaruojamas išlaidas, pateikia ataskaitą apie faktinius pastebėjimus), todėl Auditoriaus išvada ir Ataskaita apie faktinius pastebėjimus, vadovaujantis minėta technine užduotimi, neteikiamos kartu.

Išvada (22)

UAB „JAK“ (ŪM VAT) dokumentuose pateiktos viena kitai prieštaraujančios išvados.

23 pastebėjimas

Pagal sutarties 2.4 punktą, sutartyje apibrėžtas auditas bus laikomas baigtu, kai bus pasirašyti ir Užsakovui pateikti visi audito darbo rezultatai ir kai Šalys pasirašys Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą. Audito metu pateiktas 2006 m. spalio 20 d. Paslaugų suteikimo perdavimo–priėmimo aktas, kuriuo UAB „JAK“ perdavė, o Ūkio ministerija priėmė audito darbų

rezultatus, todėl galima daryti išvadą, kad sutartyje apibrėžtas auditas buvo baigtas 2006 m. spalio 20 d. Be to, paskutiniųjų UAB „JAK“ pateiktų patikrinimų ataskaitų data yra 2006 m. spalio 20 d. Audito metu nustatyta, kad iš 58-ių UAB „JAK“ patikrinimų ataskaitų su priedais 24-ių ataskaitų (arba apie 41 proc. visų patikrinimų) datos yra ankstesnės nei kai kurių darbo dokumentų, į kuriuos patikrinimo ataskaitoje ir teikiamose rekomendacijose duodamos nuorodos, kurie taip pat nurodyti ataskaitų prieduose ir kuriuose išvardyti audito metu naudoti (rengti) dokumentai.

Išvada (23)

Įvertinę veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų parengimo ir patikrinimo atlikimo laiką, patikrinimų kokybę, ataskaitose ir jų prieduose pateiktą informaciją, Paslaugų perdavimo–priėmimo akto sudarymo (pasirašymo) datą, teigiame, kad UAB „JAK“ teikė Ūkio ministerijai klaidinančią informaciją.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 438/2001 10-12 STRAIPSNŲ VYKDYMO

2.1. PASTEBĖJIMAI DĖL VEIKLOS ATRANKINIŲ PATIKRINIMŲ PLANAVIMO IR ATLIEKAMO DARBO DOKUMENTAVIMO

24 pastebėjimas

Audituojamo laikotarpio ŽŪM VAD metiniuose planuose nurodoma, kad planuojama atlikti ne konkrečių projektų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, o nurodomos planuojamos tikrinti BPD priemonės. Be to, planuose nėra atskirti valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai. Taip pat negauta įrodymų, kad ŽŪM VAD metinių planų tikslinimai buvo atlikti ir dokumentuoti. Audito metu pateiktame ŽŪM VAT 2007 metų veiklos plane jau nurodyti konkretūs projektai, kurių veiklos atrankiniai patikrinimai planuojami atlikti, išskirtas valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas, todėl dėl ŽŪM VAD planų sudarymo rekomendacijos neteiksime.

Susipažinus su vertintų veiklos atrankinių patikrinimų dokumentais, darytina išvada, kad 2005–2006 metais ŽŪM VAD atlikti valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimai neapėmė tarpinės institucijos (audituojamasis subjektas paprastai būdavo įgyvendinančioji institucija, o audito objektas – projektai).

Išvada (24)

2005–2006 metais ŽŪM VAD veiklos atrankinių patikrinimų planai buvo sudaromi netinkamai, o valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimai neapėmė tarpinės institucijos veiklos vertinimo.

Rekomendacija. AKI inicijuoti atlikti ŽŪM Vidaus audito departamentui veiklos atrankinį patikrinimą, kurio metu būtų įvertinta ir tarpinė institucija.

25 pastebėjimas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyta, kad atrenkant tikrintinas veiklos rūšis turi būti atsižvelgta į visus rizikos veiksnius, kurie buvo nustatyti nacionalinių ar Bendrijos patikrinimų metu. Vyriausybės nutarimu dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo patvirtintose taisyklėse yra numatyta, kad auditą koordinuojanti institucija apie

Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų auditorių vizitų rezultatus turi informuoti tarpines institucijas, tačiau nenurodyta, kad informacija pateikiama ir institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus. VA tarnybos nurodė, kad tokios informacijos negauna, išskyrus tas misijas, kuriose jie patys dalyvauja.

Reikalavimas, jog veiklos atrankinių patikrinimų metu turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos ir Europos Komisijos auditorių nustatytus rizikos veiksnius, yra nurodytas ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 6.7 punkte.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2005–2006 metais atliko ir viešai paskelbė tris valstybinio audito ataskaitas, kuriose pateikti rizikos veiksniai dėl Struktūrinių fondų valdymo, administravimo ir lėšų naudojimo.

Išvada (25)

Nenustatyta informacijos apie rizikos veiksnius, nustatytus nacionalinių ar Europos Komisijos, Europos Audito Rūmų patikrinimų metu, pateikimo institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūros.

Veiklos atrankiniai patikrinimai audituojamuoju laikotarpiu planuoti ir atlikti nesivadovaujant Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 3 dalies b punktu ir ES atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 6.7 punkto nuostatomis.

Rekomendacija. AKI nustatyti informacijos apie rizikos veiksnius, nustatytus atliekant patikrinimus nacionaliniuose ar Europos Komisijos, Europos Audito Rūmuose, teikimo institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras.

26 pastebėjimas

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 7 punkte numatyta, kad veiklos atrankiniai patikrinimai turi būti įtraukti į strateginius ir metinius VAT veiklos planus. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS 2006 metais atliko keturis veiklos atrankinius patikrinimus, kurie nebuvo įtraukti į metinį VAS veiklos planą.

ŠMM VAS pateiktas Vidaus audito skyriaus strateginis 2005–2007 m. veiklos planas parengtas nesivadovaujant Pavyzdinės vidaus audito metodikos 5 punkto nuostatomis. Į ŠMM VAS strateginį veiklos planą neįtraukti veiklos atrankiniai patikrinimai ir šis planas nepakoreguotas pagal metodikos 4 punkto nuostatas.

Išvada (26)

2006 metų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS veiklos planas sudarytas nesilaikant Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatų.

ŠMM VAS 2005–2007 m. strateginis veiklos planas parengtas nesilaikant Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatų.

27 pastebėjimas

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS 2005 ir 2006 metais atliko tikrintinų projektų atranką ir įtraukė juos į 2006–2008 metų strateginį planą. VAS 2006 metų veiklos plane buvo numatyta atlikti 25 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus. Minėtas skyrius atliko 17, arba 68 proc. iš 2006 metais planuotų atlikti deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų.

Išvada (27)

Yra rizika, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS neatliks 2006–2008 metų strateginiame plane numatytų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų dėl 2006 metais tik 68 proc. įvykdyto plano.

Rekomendacija. AKI išsiaiškinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS metinio plano neįvykdymo priežastis ir imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas privalomų patikrinimų atlikimas ir tolygus jų pasiskirstymas.

28 pastebėjimas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 3 dalies a punkte yra nustatyta būtinybė patikrinti tam tikras ir tam tikro masto veiklos rūšis, o veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 6.5 punkte teigiama, kad turi būti užtikrinamas atitinkamas tikrinamų operacijų rūšių ir apimčių derinys, pasirinktas atlikus rizikos analizę. Audito metu peržiūrėjus projektų atrankos dokumentus nustatyta, kad Sveikatos apsaugos ministerijos VAS iš kiekvienos projektų rizikos grupės pasirinko didžiausios apimties projektus, todėl nepakankamai užtikrino, kad būtų laikomasi pastebėjime nurodytų teisės aktų reikalavimų. Be to, pagal minėto reglamento 10 straipsnio 2 dalį ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 6.4 punktą, veiklos atrankiniai patikrinimai turi būti *tolygiai* paskirstyti per visą BPD priemonės įgyvendinimo laikotarpį. Veiklos atrankiniai patikrinimai, už kurių atlikimą atsakingas Sveikatos apsaugos ministerijos VAS, nepaskirstyti visam BPD priemonės įgyvendinimo laikotarpiui.

Pagal 2006 m. spalio 27 d. atliktos projektų rizikos analizės ir atrankos dokumentus Sveikatos apsaugos ministerijos VAS patikrinimui atrinktų projektų išlaidų dydis 2007 m. sudaro 71,80 proc. privalomų patikrinti išlaidų apimties. Atrinkus planuojamus tikrinti projektus ir tikrintinas išlaidas, apskaičiuotos tikrinti kitų neaudituočių projektų tikrintinos išlaidos nebuvo paskirstytos pagal ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos nuostatas.

Išvada (28)

SAM VAS atliekant projektų atranką nebuvo laikomasi veiklos ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimų projektų atrankai rizikos grupėse bei patikrinimų paskirstymui visam BPD priemonės įgyvendinimo laikotarpiui.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti SAM VAS veiklos atrankinių patikrinimų planų sudarymo atitikimą ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams bei inicijuoti atitinkamus pataisymus.

29 pastebėjimas

ŽŪM VAD darbuotojai, atlikdami veiklos atrankinius patikrinimus 2005–2006 metais, nesivadovavo ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdine metodika bei ŽŪM VAD parengta metodika, t. y. nebuvo atlikta projektų rizikos analizė, nebuvo skaičiuojama tikrintinų išlaidų vertė ir neatliekama tikrintinų išlaidų atranka, veiklos atrankiniai patikrinimai planuoti nesiremiant rizikos analize. Gautas paaiškinimas, kad rizikos vertinimas buvo atliekamas konkrečios patikrinimo metu, t. y. atlikdamas konkrečios BPD priemonės patikrinimą, vidaus auditorius pats savarankiškai pagal pasirinktos rizikos veiksnius atliko vertinimą (dažniausiai tai būdavo skirtos paramos dydis ir deklaruotų išlaidų suma).

Nuo 2007 metų ŽŪM VAD atlieka projektų rizikos analizę. Tačiau ŽŪM VAD patikslintos metodikos 17 punkte nustatyti rizikos veiksniai, kurie ne visai atitinka ES pavyzdinėje metodikoje ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), 3.9 punkte nustatytus rizikos veiksnius, t. y. nenumatyta atsižvelgti į ankstesnių patikrinimų rezultatus, veiklos arba teisinio reguliavimo ir projekto sudėtingumą.

Išvada (29)

ŽŪM VAD 2005–2006 m. nebuvo atliekama projektų rizikos analizė, nebuvo skaičiuojama tikrintinų išlaidų vertė ir neatliekama tikrintinų išlaidų atranka, veiklos atrankiniai patikrinimai planuoti nesiremiant rizikos analize. Patikslintoje metodikoje nustatyti rizikos veiksniai ne visai atitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), 3.9 punkte nustatytus rizikos veiksnius.

Rekomendacija. AKI inicijuoti ŽŪM VAD metodikos patikslinimą pagal ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš

struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), reikalavimus.

30 pastebėjimas

Pavyzdinės vidaus audito metodikos 22 punkte nurodyta, kad VAT vadovas patikrina vidaus auditoriaus pateiktus atlikto vidaus audito darbo dokumentus, kad nustatytų, ar jie tinkamai pagrindžia vidaus audito ataskaitos projekte išdėstytus faktus, išvadas, rekomendacijas, ar buvo atliktos visos reikiamos vidaus audito procedūros.

Audito metu Vidaus reikalų ministerijos VAS vedėjas pateikė paaiškinimus, kad audito darbo dokumentų peržiūrą atlieka audito grupės vadovas ir VAS vedėjas. Kadangi peržiūrinčių asmenų atliktas darbas nebuvo dokumentuojamas, negalėjome įsitikinti, ar darbo dokumentų peržiūra buvo atlikta.

SM VAS veiklos atrankinių patikrinimų metodikoje nėra aiškiai nustatyta tvarka, kaip turėtų būti dokumentuojami veiklos atrankinio patikrinimo kokybės priežiūros ir peržiūros rezultatai.

Nuostatos dėl vidaus auditorių atlikto darbo patikrinimo perkeltos į švietimo ir mokslo ministro 2004-10-27 įsakymu Nr. ISAK-1677 patvirtintą VAS vidaus audito metodiką (toliau – ŠMM VAS vidaus audito metodika). Minėtuose dokumentuose nėra reglamentuota tvarka, kaip VAS vadovo atliktas vidaus auditoriaus pateiktų dokumentų patikrinimas turėtų būti dokumentuojamas.

Tam tikros nuostatos dėl vidaus audito kokybės užtikrinimo (priežiūros ir peržiūros) nustatytos Vidaus audito departamento Vidaus audito metodikoje, patvirtintoje žemės ūkio ministro 2005-07-12 įsakymu Nr. 3D-339. Tačiau metodikoje nėra nustatytos tvarkos, kaip vidaus audito priežiūros ir peržiūros procedūros turėtų būti dokumentuojamos.

ŪM VAT metodikose ir ūkio ministro 2004-07-12 įsakymu Nr. 4-275 patvirtintose VAT audito kokybės garantavimo ir tobulinimo taisyklėse (toliau – Kokybės programa) yra tam tikros nuostatos dėl vidaus audito kokybės užtikrinimo. Tačiau nėra dokumentavimo reikalavimų.

Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatos perkeltos į AM VAT Vidaus audito metodiką, tačiau AM VAT nėra nustatytos tvarkos, kaip turi būti dokumentuojamas VAT vadovo atliekamas vidaus auditoriaus pateiktų atlikto vidaus audito darbo dokumentų patikrinimas. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus audito darbo dokumentai buvo peržiūrėti VAT vadovo (išskyrus tai, kad veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos pasirašytos VAT vadovo).

Išvada (30)

Nenumatyta, kaip turi būti dokumentuojamas VAT vadovo atliekamas vidaus auditoriaus pateiktų atlikto vidaus audito darbo dokumentų patikrinimas.

Rekomendacija. AKI įvertinti vidaus audito tarnybų turimą audito kokybės užtikrinimo praktiką ir nustatyti vidaus audito atliekamų atrankinių patikrinimų ir veiklos atrankinių patikrinimų kokybės kontrolės ir užtikrinimo procedūras.

Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką galimomis vidaus audito kokybės priežiūros ir peržiūros procedūromis.

31 pastebėjimas

Pavyzdinės vidaus audito metodikos 16–17 punktuose nurodyta, kad vidaus auditorių darbas turi būti dokumentuotas ir pateikti nurodymai, kaip tai turėtų būti padaryta.

Šios metodikos nuostatos perkeltos į ŠMM VAS vidaus audito metodiką. Audito metu nustatyta, kad vidaus auditorių darbas kai kuriais atvejais dokumentuotas nepakankamai vadovaujantis minėtomis metodikos nuostatomis. Be to, veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose ir darbo dokumentuose nenurodyta, kokias vidaus audito procedūras vidaus auditoriai naudojo.

Audito metu SM VAT taip pat nustatyti trūkumai dokumentuojant vidaus auditorių darbą: darbo dokumentuose pateikta neišsami informacija, nenurodyta, kokių projektų dokumentai vertinti, kokiais pavyzdžiais remiantis padarytos tam tikros išvados. Nustatytas atvejis, kai veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje pateikta informacija iš esmės skiriasi nuo darbo dokumentuose pateiktos informacijos.

Audito metu ir ŪM VAT nustatyti vidaus auditorių darbo dokumentavimo trūkumai: ne visas vidaus auditorių atliktas darbas dokumentuotas veiklos atrankinių patikrinimų darbo dokumentuose.

Nustatyta atvejų, kai Aplinkos ministerijos VAS vidaus auditoriai nesivadovavo minėtos metodikos 16–17 punktais – jie neparengė darbo dokumentų, kuriuose būtų pateiktas patikrinimo metu atliktas darbas, pateikti audito įrodymai, atlikta analizė ir vertinimai, kuriais remiantis buvo rengiamos ataskaitos. Vidaus auditoriaus parengtų darbo dokumentų kiekis ir kokybė yra nepakankami, kad priežiūrą ir peržiūrą atliekantys vadovai ar kiti įgalioti asmenys galėtų efektyviai įvertinti atlikto darbo atitiktį ir kokybę.

Sveikatos apsaugos ministerijos VAS vidaus auditorių darbas nepakankamai dokumentuotas, todėl audito metu nebuvo galima įsitikinti, ar patikrinimas atliktas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr.438/2001 11 straipsnio reikalavimus. Pavyzdžiui, negauta įrodymų, kad VAS auditorė patikrino, ar įrašai apskaitos sistemose atitinka pirminius apskaitos dokumentus, ar galutiniam paramos gavėjui sumokėta Bendrijos finansavimo dalis nesumažinta ir be nepateisinamo delsimo.

Nustatyta, kad ŽŪM VAD ne visas vidaus auditorių darbas dokumentuotas arba dokumentuotas nesivadovaujant minėtomis metodikos nuostatomis, nustatyti trūkumai pateikiant

vidaus audito įrodymus. Vidaus auditorių parengtų darbo dokumentų kiekis ir jų kokybė yra nepakankami priežiūrą ir peržiūrą atliekantiems vadovams įvertinti atlikto darbo atitiktį reikalavimams ir kokybę. Nenurodytos naudotos vidaus audito procedūros.

Išvada (31)

Vidaus auditorių darbas nepakankamai dokumentuojamas pagal Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatas.

Rekomendacija. AKI nustatyti vidaus auditorių poreikį dėl mokymų, susijusių su vidaus audito darbo dokumentavimu. Inicijuoti šių mokymų organizavimą.

2.2. PASTEBĖJIMAI DĖL VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ EFEKTYVUMO PATIKRINIMŲ

32 pastebėjimas

ŪM VAT, atlikusi Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros valdymo ir kontrolės sistemos įvertinimo auditą, jo rezultatus pateikė ne veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje, bet 2006-06-20 Konsoliduotoje audito pažymoje Nr. 2006-130 (toliau – pažyma). Pažyma nepasirašyta audituoto subjekto vadovo, nors nurodoma, kad šios pažymos turinys ir esmė visiškai atitinka audito ataskaitos struktūrą. Pažyma pasirašyta ŪM VAT vadovo ir adresuota ūkio ministrui, o jos kopija – ministro patarėjui. Ūkio ministerija, nesilaikydama finansų ministro 2005-04-07 įsakymu Nr. 1K-099 patvirtintose taisyklėse nustatytos tvarkos, Finansų ministerijai pažymą pateikė tik 2007 m. gegužės 9 d., t. y. praėjus beveik metams po atlikto audito, o Valstybės kontrolei jos nepateikė. Šios pažymos, kuri Finansų ministerijos teikiamose ataskaitose pateikiama kaip valdymo ir kontrolės sistemos auditas, kopija Europos Komisijai buvo pateikta tik 2007 m. gegužės 30 d.

33 pastebėjimas

32 pastebėjime nurodyto patikrinimo metu nustatytus trūkumus vidaus auditoriai pažymoje įvertino kaip valdymo ir kontrolės sistemos sisteminius trūkumus. Pažymoje (kaip ir atitinkamose atskirose audito pažymose, pagal kurias parengta galutinė pažyma) pateiktos rekomendacijos trūkumams šalinti. Audito metu negauta įrodymų, kad atliekant šį patikrinimą nustatyti trūkumai ir rekomendacijos būtų pateikti ir aptarti su audituojamuoju subjektu ir kad audituojamojo subjekto vadovas būtų priėmęs sprendimą dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo ir užpildęs rekomendacijų įgyvendinimo planą, kaip numatyta Pavyzdinės vidaus audito metodikos 33 punkte. Be to, audito metu nepateikta pažangos stebėjimo ataskaita arba pažyma apie vidaus audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą, kas, vadovaujantis minėtos metodikos 38 punktu,

turėtų būti padaryta atlikus rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę. Šis patikrinimas, kaip valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimas, įtrauktas į Finansų ministerijos EK pateiktą ataskaitą „Dėl 2006 metų ES struktūrinių fondų veiklos atrankinių patikrinimų“, o šios ataskaitos 3 priede pateikiama informacija apie pateiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą.

34 pastebėjimas

Pažymoje pateiktos kai kurios rekomendacijos yra netinkamos, pateiktos ne laiku, nes jos buvo įgyvendintos atliekant patikrinimą ir iki atitinkamų audito pažymų parengimo, pateiktos dvi rekomendacijos, prieštaraujančios viena kitai, kai kurių rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimas buvo atliekamas netinkamai:

1. Kai kurios pažymoje (ir atitinkamose dalinėse audito pažymose) pateiktos rekomendacijos (Nr. 2, 3, 3.10) iš dalies arba visiškai buvo įgyvendintos konsoliduotoje audito pažymoje nurodytu audituojamuoju laikotarpiu – nuo 2005 m. sausio 1 d. iki 2006 m. kovo 31 d. Todėl teikti tokias rekomendacijas buvo netikslinga.

2. Kai kurios konsoliduotoje audito pažymoje (ir atitinkamose dalinėse audito pažymose) pateiktos rekomendacijos (Nr. 3, 3.5) iš dalies arba visiškai buvo įgyvendintos iki atitinkamos audito pažymos parengimo datos (t. y. laikotarpiu po 2006 m. kovo 31 d. iki atitinkamos audito pažymos parengimo), todėl teikti tokias rekomendacijas konsoliduotoje audito pažymoje jau buvo netikslinga.

Be kitų dalykų, 2006-05-12 audito pažymoje Nr. 2006-130-1 ir konsoliduotoje audito pažymoje pateikta 3.5 rekomendacija – iki birželio 20 d. suformuoti Rizikų vertinimo ir valdymo skyrių, nors toks skyrius LVPA įsteigtas 2006 m. balandžio 20 d., t. y. anksčiau, nei pateikta minėta pažyma. Dėl penktos rekomendacijos įgyvendinimo pateikta neteisinga informacija.

3. Pažymoje pateikta pirma rekomendacija – pritarti projektų atrankos komiteto 2006 m. gegužės 5 d. sprendimams (protokolas Nr. 10) skirti paramą 49 projektams – prieštarauja septintai rekomendacijai – nepritarti sprendimui skirti ES struktūrinių fondų paramą UAB „Ekolita“, kadangi minėto projektų atrankos komiteto 2006 m. gegužės 5 d. posėdyje (protokolas Nr. 10) buvo nuspręsta ir siūlyta skirti paramą šiam projektui. Šiam projektui parama neskirta ūkio ministro įsakymu. Audito metu nustatyta, kad rekomendaciją nepritarti paramą skirti šiam projektui ŪM VAT pateikė tik 2006 m. gegužės 19 d. pažymoje, t. y. vėliau nei 2006 m. gegužės 17 d. pasirašytas ūkio ministro įsakymas, kuriuo parama šiam projektui neskirta.

Išvada (32-34)

Informacija apie šį valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą pateikta Finansų ministerijai nesilaikant finansų ministro 2005-04-07 įsakymu Nr. 1K-099 nustatytų terminų. Valstybės kontrolei 2006-06-20 Konsoliduota audito pažyma Nr. 2006-130, nesilaikant minėtame įsakyme nustatytos tvarkos, nebuvo pateikta. Patikrinimo metu nustatyti trūkumai įvertinti kaip valdymo ir kontrolės sistemos sisteminiai trūkumai, tačiau rekomendacijos dėl jų pateiktos ne laiku ir yra netinkamos. Pateiktos dvi rekomendacijos, prieštaraujančios viena kitai, o rekomendacijų įgyvendinimo kontrolė atlikta netinkamai ir nesivadovaujant finansų ministro Pavyzdinės vidaus audito metodikos 38 punktu. Nesivadovaujant metodikos 33 punktu, šio patikrinimo metu nustatyti trūkumai ir rekomendacijos nepateikti ir neaptarti su audituojamuoju subjektu; audituojamojo subjekto vadovas nepriėmė sprendimo dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo ir neužpildė rekomendacijų įgyvendinimo plano. Rekomendacijos pritarti arba nepritarti sprendimams skirti Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą tam tikriems projektams yra nesusijusios su institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, funkcijomis.

Rekomendacija. AKI papildomai įvertinti Ūkio ministerijos VAT atliktų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų kokybę.

35 pastebėjimas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad turi būti patikrintas valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumas. Reikalavimai šiems patikrinimams yra detalizuoti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS 2005–2006 metais atliko tris veiklos atrankinius patikrinimus, kurių metu buvo vertinta valdymo ir kontrolės sistema tarpinėje institucijoje (SADM) ir įgyvendinančioje institucijoje (ESFA, CPVA), pas projekto vykdytoją (LDB). Šio audito metu, peržiūrėjus patikrinimo, atlikto SADM, ESFA ir LDB, ataskaitą ir darbo dokumentus, negauta pakankamai įrodymų, kad valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų metu buvo vertintas valdymo ir kontrolės sistemos veikimo efektyvumas, apskaitos sistemos patikimumas bei audito sekos tinkamumas (kaip reikalaujama Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 ir 11 straipsniuose bei ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 30–34 punktuose).

Išvada (35)

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atliktas valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas ne visai atitiko šiems patikrinimams keliamus reikalavimus.

Rekomendacija. AKI inicijuoti veiklos atrankinio patikrinimo atlikimą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, kurio metu būtų įvertinta valdymo ir kontrolės sistema.

36 pastebėjimas

Vertinant ŽŪM VAD atlikto valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo dokumentus (2006-02-01 ataskaita Nr. 5AT-(7.16)-1) nustatyta, kad:

1. Iš veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitos ir kitų vidaus audito dokumentų neaišku, ar pasiektas iškeltas veiklos atrankinio patikrinimo tikslas; ataskaitoje nesuformuluotos išvados, kuriose būtų pateiktas įvertinimas, ar pareiškėjai atitinka Gairėse pareiškėjams keliamus tikslus ir ar lėšos bus panaudotos tinkamai. Vidaus audito ataskaitoje pateikti pastebėjimai nėra tiesiogiai susiję su veiklos atrankinio patikrinimo tikslais, o pats veiklos atrankinis patikrinimas neapėmė tarpinės institucijos – Žemės ūkio ministerijos.

2. Vidaus audito ataskaitoje nebuvo aiškiai nurodytas ir išskirtas audituojamasis (-ieji) subjektas (-ai), nepateikti pakankami ir tinkami audito įrodymai visoms vidaus audito ataskaitoje pateiktoms išvadoms ir apibendrinimams.

3. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus audito ataskaitos projektas buvo aptartas ir pateiktas audituojamojo subjekto vadovui ir kad jam buvo įteiktas galutinės ataskaitos egzempliorius.

4. Pateikta apibendrinta informacija apie visų rekomendacijų įgyvendinimą, atskirai nenurodyta kiekvienos rekomendacijos įgyvendinimo būklė, nepateikta pažangos stebėjimo ataskaita arba pažyma, rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo dokumentai; nurodytos naudotos vidaus audito procedūros neatitinka Vidaus audito rekomendacijų 9.6.2 punkte nurodytų vidaus audito procedūrų; nėra aiškiai išskirtos išvados, nepateiktas vidaus kontrolės vertinimas.

Išvada (36)

ŽŪM VAD valdymo ir kontrolės sistemos vertinimo efektyvumo patikrinimas atliktas ir vidaus audito ataskaita parengta nesivadovaujant kai kuriais ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 nuostatomis.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėto veiklos atrankinio patikrinimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.

37 pastebėjimas

AKI visus 2005 metais ŽŪM VAD atliktus veiklos atrankinius patikrinimus priskyrė prie deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų. Iš ŽŪM VAD 2005 metų audito plano ir 2005 metų veiklos ataskaitos negalima nustatyti, kokio tipo veiklos atrankinis patikrinimas buvo atliktas.

Audito metu veiklos atrankinis patikrinimas (2005-09-05 ataskaita Nr. 5AT-(7.16)-5) pasirinktas kaip deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas, tačiau susipažinus su patikrinimo ataskaita nustatyta, kad šis patikrinimas priskirtinas prie valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų. Todėl Finansų ministerijos EK teiktoje informacijoje šio veiklos atrankinio patikrinimo tipas nurodytas neteisingai. Yra rizika, kad ir kitų 2005 metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų, kurie visi įvardyti kaip deklaruotų tinkamų išlaidų patikrinimai, tipai gali būti nurodyti neteisingai.

Audito metu nustatyta, kad:

1. Patikrinimo tikslas neatitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje pateikto valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimams keliamo tikslo. Iškeltas tikslas pasiektas tik iš dalies, nes neįvertintas administravimo ir lėšų panaudojimo efektyvumas. Nors šiuo atveju lėšų panaudojimo efektyvumas ir negalėjo būti įvertintas, nes patikrinimo metu pasirinktiems vertinti projektams lėšos dar nebuvo panaudotos.

2. Patikrinimas neapėmė tarpinės institucijos – ŽŪM; patikrinimo ataskaitoje nėra aiškiai nurodyti ir išskirti audituojamasis (-ieji) subjektas (-ai);

3. Nurodytos naudotos vidaus audito procedūros neatitinka Vidaus audito rekomendacijų 9.6.2 punkte nurodytų vidaus audito procedūrų; ataskaitoje nėra aiškiai išskirtos išvados ir nepateiktas vidaus kontrolės vertinimas, netinkamai nurodytas audito pagrindas.

4. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus audito ataskaitos projektas buvo aptartas ir pateiktas audituojamojo subjekto vadovui ir kad jam buvo įteiktas galutinės ataskaitos egzempliorius. Negauta informacijos apie vienos rekomendacijos įgyvendinimą, nepateikta pažangos stebėjimo ataskaita arba pažyma, nepateikti rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo dokumentai.

Išvada (37)

Finansų ministerijos (AKI) Europos Komisijai teiktoje informacijoje neteisingai nurodytas ŽŪM VAD atlikto veiklos atrankinio patikrinimo tipas. Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas atliktas ir ataskaita parengta nesivadovaujant kai

kuriais ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais bei Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 nuostatomis.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti ir įvertinti informaciją, pateiktą Europos Komisijai apie ŽŪM VAD 2005 metais atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.

38 pastebėjimas

Iš Finansų ministerijos VAS valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų ataskaitose pateiktų išvadų sudėtinga susidaryti bendrą nuomonę apie valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingumą. ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 42.2.2 punkte rekomenduojama po kiekvieno pastebėjimo (jeigu įmanoma) pateikti nustatytais faktais pagrįstą išvadą, kuri padėtų įvertinti nustatytų faktų poveikį tikrinamoms veiklos rūšims. Minėta tarnyba nurodė, kad nuo 2007 m. veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pradėjo teikti apibendrintą išvadą apie vidaus kontrolės sistemos veikimą.

Išvada (38)

Finansų ministerijos VAS valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų ataskaitose nebuvo teikiama bendra išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo.

Rekomendacija. AKI reglamentuoti, kad veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose būtų teikiama ir bendra išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo.

39 pastebėjimas

Audituojamuoju laikotarpiu Sveikatos apsaugos ministerijos VAS atliko du valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimus – tarpinėje institucijoje (SAM) ir įgyvendinančioje institucijoje (CPVA). Peržiūrėti VAS 2005 m. birželio 1 d. atlikto tarpinės institucijos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo ataskaita ir darbo dokumentai. Pagal pateiktus dokumentus negauta pakankamai įrodymų, kad valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų metu buvo vertinta, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, ar patikima apskaitos sistema ir tinkama audito seka, kaip reikalaujama Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 ir 11 straipsniuose ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 30–34 punktuose.

Išvada (39)

SAM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai atlikti nepakankamai laikantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 ir 11 straipsnio ir ES pavyzdinės metodikos 30–34 punktų nuostatų.

40 pastebėjimas

Vadovaujantis ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 33, 42.2 punktų reikalavimais, nustačius klaidas, neatitikimus ar pažeidimus turėtų būti vertinamas jų pobūdis (t.y. ar jis yra sisteminis, ar atsitiktinis), o nustačius sisteminės klaidas, turėtų būti imamasi atitinkamų priemonių. Audito metu negauta įrodymų, kad ŠMM VAS atlikto veiklos atrankinio patikrinimo metu (2005-11-07 ataskaita Nr. 26.11-77-VA4-4) būtų vertintas nustatytų trūkumų ir neatitikimų sistemiškumas.

Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje vidaus kontrolė įvertinta kaip pakankama. Tačiau vadovaujantis ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 42.2.3 punktu, vidaus kontrolė gali būti įvertinta kaip labai gera, gera, patenkinama ir nepatenkinama.

Nustatyti kai kurie rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo trūkumai. Audito metu auditoriams buvo pateikta įgyvendinančiosios ir tarpinės institucijos (atitinkamų struktūrinių padalinių) ŠMM Vidaus audito skyriui teikta informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą bei elektronine forma – ŠMM VAS rekomendacijų vykdymo priežiūros dokumentas. Iš audito metu pateiktos informacijos neaišku, kaip vidaus auditoriai įvertino informaciją apie veiklos atrankinio patikrinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą (nepažymima, ar rekomendacija įgyvendinta, įgyvendinta iš dalies ar pan.).

Išvada (40)

ŠMM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimas atliktas nesilaikant kai kurių ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos bei Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatų.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėto veiklos atrankinio patikrinimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.

41 pastebėjimas

AM atrankinis patikrinimas (ataskaitos data ir numeris nenurodyti), kuris apėmė ir ISPA, Sanglaudos fondą bei struktūrinius fondus, atliktas nesivadovaujant kai kuriomis Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos nuostatomis. Audito metu šis patikrinimas vertintas tik tiek, kiek susijęs su ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankiniais patikrinimais, atliekamais pagal Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 str. 1 dalies a punktą):

1. Veiklos atrankinis patikrinimas atliktas nesilaikant AM 2004 m. veiklos plane nurodytų jo atlikimo terminų: patikrinimas turėjo būti atliktas per 25 darbo dienas, iki 2004 m. lapkričio 30 d. Ataskaitoje nurodoma patikrinimo trukmė – nuo 2004 m. lapkričio 24 d. iki 2004 m. gruodžio 28 d.

Tačiau ataskaita su VAT viršinininku suderinta tik 2005 m. vasario 3 d., o ataskaitos projektą tarpinės institucijos atsakingas darbuotojas gavo tik 2005 m. liepos 28 d. Patikrinimo ataskaitoje nėra aiškiai įvardyti audituojamieji subjektai.

2. Aplinkos ministro 2003-06-11 įsakymu Nr. 300 patvirtintos AM VAT Vidaus audito metodikos 32–33 punktuose nustatyta tvarka, kaip ataskaitos projektas ir galutinė ataskaita turi būti pateikiama audituojamojo subjekto vadovui. Tačiau audito metu negauta įrodymų, kad AM VAT ataskaitos projektą pateikė įgyvendinančiajai institucijai, o galutinę ataskaitą – tarpinei ir įgyvendinančiajai institucijoms. Tuometinis AM VAT viršinininkas neužtikrino, kad atliekant veiklos atrankinius patikrinimus būtų vadovaujamosi Vidaus audito metodika. Todėl negalėjo būti užtikrinta, kad rekomendacijos bus įgyvendintos tinkamai ir laiku.

3. Audito metu nepateikta pažangos stebėjimo ataskaita arba pažyma, rekomendacijų įgyvendinimo registravimo žurnalas, kuriame būtų pateikta informacija apie šio patikrinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Nebuvo gauta tinkamų ir pakankamų įrodymų, kad AM VAT tinkamai atliko veiklą po audito. AM VAT netinkamai atliko rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę. O Finansų ministerijos Europos Komisijai teiktos ataskaitos dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų veiklos atrankinių patikrinimų 2 priede pateikta informacija, kad visos šio patikrinimo metu pateiktos rekomendacijos yra įgyvendintos. Atsižvelgdami į audito metu nustatytus faktus, manome, jog yra rizika, kad Europos Komisijai teiktoje ataskaitoje gali būti pateikta neteisinga informacija apie šių rekomendacijų įgyvendinimą.

42 pastebėjimas

AM veiklos atrankinis patikrinimas (ataskaitos data ir numeris nenurodyti) atliktas nesivadovaujant kai kuriomis Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos nuostatomis:

1. Pagal ES struktūrinių fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistemos apibrėžimą pareiškėjai (paramos gavėjai) nėra valdymo ir kontrolės sistemos dalis. Todėl šio patikrinimo tikslo pirmoji dalis – patikrinti projekto valdymo ir kontrolės sistemą – yra netinkama valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimui.

2. Šio veiklos atrankinio patikrinimo tikslas taip pat buvo remiantis projektu patikrinti visos struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumą 1.3 priemonei. Tačiau išvada dėl to nepateikta, todėl negalima teigti, kad šio veiklos atrankinio patikrinimo tikslai pasiekti.

3. Patikrinimo ataskaitoje nurodoma, kad buvo atlikta projektų rizikos analizė, tačiau audito metu negauta informacijos apie projektų rizikos vertinimą ir naudotus projektų atrankos metodus ir nenurodyta, kokie atrankos būdai naudoti atrenkant vertinimui būtent šį projektą.

4. AM VAT netinkamai atliko rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę. Be to, remiantis ES lėšų patikrinimų rekomendacijų įgyvendinimo registracijos žurnalo duomenimis, įgyvendintos šešios (iš septynių) rekomendacijos. Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktos 2005 metų ataskaitos 2 priede informacija apie šio veiklos atrankinio patikrinimo rezultatus neatitinka šio patikrinimo ataskaitoje ir rekomendacijų įgyvendinimo registracijos žurnale pateiktos informacijos, t. y. minėtame FM ataskaitos priede kaip šio patikrinimo rezultatai pateiktos trys rekomendacijos.

5. Veiklos atrankinis patikrinimas atliktas nesilaikant AM 2005 m. veiklos plane ir šio patikrinimo plane nurodytų jo atlikimo terminų: patikrinimas turėjo būti atliktas per 20 darbo dienų, iki 2005 m. rugsėjo 30 d. Ataskaitoje nurodoma audito pabaiga – 2005 m. gruodžio 12 d., o audituojamųjų subjektų ji pasirašyta tik 2006 m. sausio mėnesį. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nenurodytos naudotos vidaus audito procedūros.

Audito metu gauta informacija, kad siekdama pašalinti valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų trūkumus, AM VAT 2008 metais planuoja atlikti valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą, todėl rekomendacijų dėl šių patikrinimų šio audito metu neteiksime.

Išvada (41–42)

AM VAT atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai nevisiškai atitinka šiems patikrinimams keliamus reikalavimus.

2.3. PASTEBĖJIMAI DĖL DEKLARUOTŲ TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ PATIKRINIMŲ

43 pastebėjimas

ŪM VAT 2005–2006 metais atlikdama deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinius patikrinimus, tikrino įgyvendinančiosios institucijos deklaruotinomis išlaidomis nepripažintas ir Europos Komisijai nedeklaruotas išlaidas. Audito metu buvo pateiktas ŪM 2007-05-17 raštas Nr. (5.6-03)-3-3181 Finansų ministerijai, kuriuo ŪM VAT informavo Finansų ministeriją, kad buvo atliktas papildomas patikrinimas ir įsitikinta, kad ŪM VAT 2006 metais patikrintos išlaidų sumos tikrai buvo deklaruotos Europos Komisijai. Dėl 2005 metų informacija nepateikta.

ŪM VAT audituojamuoju laikotarpiu (2004–2006 m.) veiklos atrankinius patikrinimus atliko ne pas projekto vykdytoją ar projekto įgyvendinimo vietoje ir ne pagal projektų vykdytojų dokumentų originalus. VAT vadovas 2007-01-10 raštu nurodė vykti į projekto įgyvendinimo vietas.

Vertinant atliktus keturis deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus nustatyta, kad visais atvejais, kai projekto vykdytojui buvo taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, atliekant deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus nebuvo įsitikinta, ar pateikti tinkami išlaidas

įrodantys dokumentai. Todėl pateikiamos išvados dėl išlaidų tinkamumo finansuoti yra nepagrįstos įrodymais. Audito metu ŪM VAT atliko papildomas poauditinio stebėjimo procedūras dėl nurodytų veiklos atrankinių patikrinimų, patikrino ir įsitikino, kad projekto vykdytojai laiku ir teisingas paramos lėšų sumas pervedė tiekėjams ir pateikė išlaidas įrodančius dokumentus.

Išvada (43)

ŪM VAT 2005–2006 m. atlikdama deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, tikrino įgyvendinančiosios institucijos deklaruotinomis išlaidomis nepripažintas išlaidas ir Europos Komisijai nedeklaruotas išlaidas. ŪM VAT neįsitikino, ar visos 2005 metais atliktų atrankinių patikrinimų metu patikrintos išlaidos tikrai ir ta suma buvo deklaruotos Europos Komisijai.

Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai audituojamuoju laikotarpiu atlikti nesivadovaujant Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10, 11 straipsnių atskirų punktų ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), 3.10 punkto nuostatomis.

Esant sąskaitų apmokėjimo būdai ŪM VAT teikė įrodymais nepagrįstas išvadas.

Rekomendacija. AKI patikrinti, ar 2005 metais atliktų patikrinimų metu tikrintos išlaidos tikrai ir ta suma buvo deklaruotos Europos Komisijai.

Įvertinti 2004–2006 m. Ūkio ministerijos atliktų veiklos atrankinių patikrinimų apimtis, kurių metu nenuvykta į projektų įgyvendinimo vieta. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, patikslinti Europos Komisijai teiktose metinėse ataskaitose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 str. pateiktą informaciją.

Įvertinti Ūkio ministerijos VAT atliktų veiklos atrankinių patikrinimų, kai projekto vykdytojui taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, kokybę.

44 pastebėjimas

Atliekant auditą nustatyta, kad penkių patikrinimų (iš vertintų šešių) metu UAB „JAK“ (ŪM VAT) tikrino Europos Komisijai dar nedeklaruotas išlaidas. Nustatyta atveju, kai patikrinimo metu buvo tikrintos ne tik Europos Komisijai nedeklaruotos išlaidos, bet ir išlaidos, kurių įgyvendinančioji institucija dar nebuvo pripažinusi deklaruotinomis išlaidomis. Be to, nustatyta atveju, kai patikrinimas buvo atliekamas, kai paramos lėšos dar nebuvo pervestos paramos gavėjui ir paramos gavėjas nebuvo pateikęs visų išlaidas įrodančių dokumentų (kai projekto vykdytojui taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas). UAB „JAK“ negalėjo patikrinti, ar visos išlaidos yra pagrįstos, nes nebuvo pateikti išlaidas įrodantys dokumentai.

Išvada (44)

UAB „JAK“ atliktas patikrinimas negali būti laikomas atliktu veiklos atrankiniu patikrinimu.

45 pastebėjimas

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 42.3.2 punkte nustatyta, kad visais atvejais ataskaitoje vidaus auditorius turi įvertinti vidaus kontrolę suteikdamas jai vertinimo lygį: labai gera, gera, patenkinama, nepatenkinama. Kai kuriose Ūkio ministerijos VAT veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose pateiktas vidaus kontrolės vertinimas nėra aiškus ir neatitinka minėtų metodikos nuostatų (pavyzdžiui, pateikiamas vertinimas, kad projekto vykdytojo sukurtos ir įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo prielaidos yra geros; kad LVPA sukurtos ir įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo prielaidos yra pakankamos).

Išvada (45)

Ūkio ministerijos VAT veiklos atrankinių patikrinimų metu vidaus kontrolės vertinimas atliktas nesivadovaujant ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje pateiktomis metodinėmis rekomendacijomis.

Rekomendacija. AKI patikrinti, ar veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateikiami vertinimai atitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus.

46 pastebėjimas

Ūkio ministerijos VAT veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose yra teikiamos tokio turinio rekomendacijos: „pritarti (data) LVPA sprendimui dėl (projekto vykdytojo pavadinimas) mokėjimo prašymo (mokėjimo prašymo data ir numeris) patvirtinimo (nurodyta suma litais)“. Nėra aišku, kaip tokios rekomendacijos galėtų būti įgyvendintos. Jos negali būti laikomos rekomendacijomis dėl audituojamojo subjekto veiklos pagerinimo. Be to, kai kuriais atvejais tokios rekomendacijos buvo įgyvendintos dar veiklos atrankinio patikrinimo metu, todėl nebuvo tikslinga jas teikti, taip pat rengti jų įgyvendinimo planus, stebėti jų įgyvendinimą.

Išvada (46)

Kai kurių veiklos atrankinių patikrinimų metu buvo pateiktos netinkamo turinio rekomendacijos. Rekomendacijos pritarti įgyvendinančiosios institucijos sprendimams yra nesusijusios su institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, funkcijomis.

Rekomendacija. AKI patikrinti, ar ataskaitose pateikiami vertinimai atitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus.

47 pastebėjimas

Visų audito metu vertintų UAB „JAK“ (ŪM VAT) veiklos patikrinimų ataskaitose pateikiamos rekomendacijos: „pritarti (nurodoma arba nenurodoma data) LVPA sprendimui patvirtinti / pritarti (nurodomas projekto vykdytojo pavadinimas) mokėjimo prašymą (-o) (nurodomas mokėjimo prašymo numeris) (nurodoma suma litais) paramos sumai“. Tokios rekomendacijos nėra pasiūlymai nustatytiems trūkumams, klaidoms, pažeidimams pašalinti ar pasiūlymai valdymo ir kontrolės sistemai ar audituojamo subjekto veiklai pagerinti. Neaišku, kam tokios rekomendacijos teikiamos ir kaip jos turėtų būti įgyvendintos. Be to, tai nesusiję su atrankinio patikrinimo tikslais. Audito metu susipažinus su rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo dokumentais, nustatyta atvejų, kai tokios rekomendacijos buvo įgyvendintos dar atrankinio patikrinimo metu ir kaip įrodymai, kad rekomendacijos yra įgyvendintos, duodama nuoroda į tuos pačius, patikrinimo ataskaitoje jau minėtus, įgyvendinančiosios institucijos dokumentus.

Išvada (47)

Daugeliu atvejų pastebėjime minėtos rekomendacijos neturėjo prasmės ir jas teikti buvo netikslinga.

48 pastebėjimas

Veiklos atrankiniai patikrinimai turi būti atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 str. 1 dalies b punktą ir 11 str. b, c, f, g, h punktus. Atliekant UAB „JAK“ (ŪM VAT) veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų vertinimą nustatyta, kad:

1. Visų vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrintos įvairiais lygiais parengtos išlaidų deklaracijos.
2. Visų vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu išlaidų tikrinimas neatliktas pas projekto vykdytoją, remiantis išlaidas pateisinančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančių dokumentų originalais.
3. Visų vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar įrašai apskaitos sistemose atitinka pirminius apskaitos dokumentus.
4. Daugumos vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar galutiniam naudos gavėjui sumokėta Bendrijos finansavimo dalis nesumažinta ir be nepateisinamo delsimo.
5. Daugumos vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar skirta nacionalinio bendro finansavimo dalis atitinka Bendrijos reikalavimus ir sutarties sąlygas;

6. Daugumos vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar bendrai finansuojama veikla buvo įgyvendinta pagal Bendrijos taisykles ir politikos sritis, kaip reikalaujama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 12 straipsnyje.

7. Daugumos vertintų veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar darbų, paslaugų ir prekių pirkimai atlikti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu ir kitais viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais.

Išvada (48)

Veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti nesivadovaujant Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 str. 1 dalies b punktu ir 11 str. b, c, f, g, h punktais.

49 pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad tikrintinų projektų atranką pagal rizikos analizę, vadovaujantis ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje nustatyta tvarka, atliko Ūkio ministerijos VAT, o UAB „JAK“ atrankos neatliko, o atliko projektų išlaidų (mokėjimo prašymų), nurodytų 2006-08-31 Projektų, kuriems skirta finansinė parama iš ES struktūrinių fondų, vykdymo metu patirtų tinkamų išlaidų pagrįstumo atrankinio patikrinimo paslaugos pirkimo sutarties Nr. 8-516 priede Nr. 2, patikrinimus. Tačiau UAB „JAK“ pateiktose veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateikiama informacija apie projekto atranką pagal rizikos vertinimą bei nustatyta atveju, kai buvo pateikta klaidinga informaciją apie projektų pasirinkimą.

Išvada (49)

UAB „JAK“ veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateikė klaidinančią informaciją apie atliktą projektų atranką pagal rizikos vertinimą.

50 pastebėjimas

Nustatyta atveju, kai UAB „JAK“ (ŪM VAT) veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje neteisingai nurodomas projekto vykdytojas ir informacija apie vertinamą mokėjimo prašymą; neaiškiai nurodomos patikrintų išlaidų sumos, nustatytos netinkamų išlaidų sumos, t.y. nurodoma bendra mokėjimo prašyme projekto vykdytojo deklaruota išlaidų suma, o kaip nustatyta netinkamų išlaidų suma nurodoma įgyvendinančiosios institucijos nustatyta netinkamų išlaidų suma. Be to, veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose naudojamos skirtingos sąvokos vidaus kontrolės sistemai apibūdinti. Ataskaitų dalyje, skirtoje vidaus kontrolės sistemai įvertinti, pateiktas vertinimas neatitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje pateiktų metodinių rekomendacijų. Mes negavome įrodymų, kad veiklos atrankinių patikrinimų metu būtų vertinti tam tikri klausimai, dėl kurių šių patikrinimų ataskaitose pateikti vertinimai ir išvados (pavyzdžiui, Ūkio ministerijos, kaip tarpinės institucijos, darbuotojų veiksmai atitinka ūkio ministro patvirtintas vidaus

darbo taisykles; patikrinimo metu buvo išnagrinėtas pakankamas kiekis informacijos, leidęs įsitikinti išvadų, pateiktų LVPA Pirkimo dokumentų peržiūros ataskaitose, teisingumu).

Išvada (50)

UAB „JAK“ veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateikta klaidinanti – neteisinga, netiksli informacija.

Išvada (44, 47–50)

UAB „JAK“ atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai neatitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsniuose, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje veiklos atrankiniams patikrinimams keliamų reikalavimų. Šių patikrinimų metu patikrintos išlaidų sumos turi būti išbrauktos iš patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų.

Rekomendacija. AKI išbraukti UAB „JAK“ atliktų patikrinimų metu patikrintas tinkamas finansuoti išlaidas iš patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai.

Peržiūrėti ir įvertinti Ūkio ministerijos **2005 metais** pateiktą informaciją, susijusią su UAB „JAK“ atliktais veiklos atrankiniais patikrinimais.

Rekomendacija. Vadovaujančiajai institucijai imtis veiksmų, kad būtų peržiūrėtas Ūkio ministerijos vykdyto (vykdomo) techninės paramos projekto pagal paramos sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0009 įsigytų audito paslaugų išlaidų tinkamumas ir įvertintos galimos netinkamos išlaidos, bei priimti sprendimą dėl netinkamų išlaidų susigražinimo.

Imtis veiksmų, kad būtų peržiūrėtos Ūkio ministerijos su UAB „JAK“ sudarytos sutartys dėl audito paslaugų pirkimo.

51 pastebėjimas

Kai kuriais atvejais iš Ūkio ministerijos VAT veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje ir darbo dokumentuose pateiktos informacijos neaišku, ar patikrinimo metu buvo vertinti darbu, paslaugų ir prekių pirkimai ir jų atitikimas Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatoms. Iš informacijos, pateiktos veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose ir darbo dokumentuose, nebuvo galima įsitikinti dėl nacionalinio bendro finansavimo dalies skyrimo ir atitikties Bendrijos reikalavimams ir sutarties sąlygoms (išskyrus vidaus auditorių žodinius paaiškinimus, kad tai buvo tikrinta) patikrinimo. Veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrintos įvairiais lygiais parengtos išlaidų deklaracijos;

netikrinta, ar įrašai apskaitos sistemose atitinka pirminius apskaitos dokumentus ir ar bendrai finansuojama veikla buvo įgyvendinta pagal Bendrijos taisykles ir politikos sritis, kaip reikalaujama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 12 straipsnyje. Audito metu nustatyta, kad kai kurių veiklos atrankinių patikrinimų metu netikrinta, ar audito seka pakankama per visus administravimo lygius, ar galutiniam naudos gavėjui sumokėta Bendrijos finansavimo dalis nesumažinta ir be nepateisinamo delsimo.

Išvada (51)

ŪM VAT atlikti veiklos atrankiniai patikrinimai nėra tinkamai dokumentuojami.

Veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti nesivadovaujant Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 str. 1 dalies b punktu ir 11 str. b, c, h, f punktais.

Rekomendacija. AKI atliekant vidaus audito veiklos vertinimus įvertinti vidaus auditorių atliekamo darbo dokumentavimą.

Atliekant vidaus audito tarnybų veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 reikalavimus.

52 pastebėjimas

Audito metu ŪM VAT nustatyti kai kurie trūkumai dėl veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytų netinkamų išlaidų vertinimo. Vidaus audito dokumentuose nedokumentuotas nustatytos klaidos vertinimas (t. y. vertinimas, ar ji yra sisteminio pobūdžio, ar atsitiktinė), patikrinimo ataskaitoje pateiktas bendras įvertinimas, kad patikrinimo metu sisteminių klaidų nenustatyta. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus auditoriai būtų įvertinę nustatytos klaidos finansinį reikšmingumą, ar ji galėtų būti susijusi su esminiais valdymo ir kontrolės sistemos trūkumais, neįvertino su nustatytu faktu susijusios rizikos kitoms projekto išlaidoms ir įgyvendinančiosios institucijos vykdomoms kontrolės procedūroms. Dėl nustatytos klaidos buvo imtasi atitinkamų koreguojančių veiksmų, pateiktos atitinkamos rekomendacijos, tačiau vidaus auditoriai neatliko papildomų būtinų vidaus audito procedūrų, kad įsitikintų, jog rekomendacija yra tinkamai įgyvendinta.

Audito metu negauta įrodymų, kad Švietimo ir mokslo ministerijos vidaus auditoriai būtų įvertinę, ar nustatytos klaidos ir neatitikimai yra sisteminio pobūdžio, ar atsitiktiniai; nevertintas klaidų finansinis reikšmingumas (ir papildomų patikrinimų poreikis), ar jos galėtų būti susijusios su esminiais valdymo ir kontrolės sistemos trūkumais, neįvertintos su nustatytais faktais susijusios rizikos kitoms projekto išlaidoms ir įgyvendinančiosios institucijos vykdomoms kontrolės procedūroms.

Išvada (52)

Vidaus auditoriai nustatytų klaidų (neatitikimų) nevertino sistemiskumo ar atsitiktinumo požiūriais, nevertintas klaidų finansinis reikšmingumas.

Rekomendacija. AKI parengti metodinius nurodymus dėl sisteminių ir atsitiktinių klaidų vertinimo, finansinės klaidos apskaičiavimo.

53 pastebėjimas

ŽŪM VAD valstybiniams auditoriams pateikė duomenis apie 2005 ir 2006 metais atliktus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinius patikrinimus pagal BPD priemones. Audito metu negauta įrodymų, kad ŽŪM VAD sistemintų, analizuotų informaciją ir kontroliuotų, kaip vykdomas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų išlaidų, pagal fondus ir atitinkamas BPD priemones ir kad šie patikrinimai būtų paskirstyti tolygiai. Audito metu nebuvo pateikti dokumentai, iš kurių būtų galima nustatyti, kad informacija apie deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas ir patikrintas išlaidas būtų analizuojama pagal priemones ir vertinama, ar įvykdytas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų.

Yra rizika, kad, neturėdamas tikslios ir patvirtintos informacijos apie Europos Komisijai deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas, ŽŪM VAD negalės užtikrinti tinkamo reikalavimo patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų vykdymo.

Išvada (53)

ŽŪM VAD nekontroliuoja, kad būtų įvykdytas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų pagal fondus ir atitinkamas BPD priemones ir kad šie patikrinimai būtų paskirstyti tolygiai.

Rekomendacija. AKI stebėti, kad būtų tinkamai vykdomas reikalavimas patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų pagal BPD priemones, taip pat kad šie patikrinimai būtų tolygūs.

54 pastebėjimas

Finansų ministerijos (AKI) pateiktais duomenimis, ŽŪM VAD iki 2007 m. yra patikrinęs 6,07 proc. EŽŪOGF deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų; 24,97 proc. ŽOFI deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų. Tačiau negalima teigti, kad atlikti patikrinimai buvo paskirstyti tolygiai, nes pagal 4.4 BPD priemonę patikrinimai 2005 metais nebuvo atlikti, patikrintų išlaidų apimtis (procentais nuo deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos) skirtinga (pagal priemones ir pagal metus). Netikrintos 4.9 priemonės deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos (nors pagal šią priemonę

2006 metais buvo deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos), o tai kelia riziką, jog ŽŪM VAD gali neužtikrinti, kad patikrinimai apimtų skirtingais laikotarpiais deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.

Išvada (54)

ŽŪM VAD neužtikrina, kad patikrinimai būtų paskirstyti tolygiai, 4.9 priemonės deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos iki 2007 metų yra netikrintos.

Rekomendacija. AKI kontroliuoti veiklos atrankinių patikrinimų paskirstymo tolygumą ir apimtį pagal BPD priemones.

55 pastebėjimas

ŽŪM VAD deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas (2006-11-27 vidaus audito ataskaita Nr. 5AT-29 (7.16)) atliktas nesivadovaujant kai kuriomis Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), nuostatomis, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais:

1. Vertintas projektas pasirinktas neatlikus rizikos analizės. Vidaus audito ataskaitoje nurodyta, kad projektas pasirinktas pagal tam tikrus rizikos kriterijus, tačiau ši atranka nėra dokumentuota darbo dokumentuose ir neatitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinėje metodikoje bei ŽŪM VAD atrankinių patikrinimų metodikoje nustatytos tvarkos.

2. Nevertinta, ar audito seka pakankama per visus administravimo lygius.

3. Netikrinta, ar bendrai finansuojama veikla buvo įgyvendinta pagal Bendrijos taisyklės ir politikos sritis, kaip reikalaujama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 12 straipsnyje (EK reglamento 11 str. h punkto reikalavimas).

4. Susipažinus su šio patikrinimo dokumentais galima daryti išvadą, kad patikrinimo metu buvo patikrintos atitinkamos finansinės ataskaitos, tačiau veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nenurodoma, ar patikrinimo metu patikrintos įvairiais lygiais parengtos išlaidų deklaracijos ir kokie to patikrinimo rezultatai.

5. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nėra aiškiai nurodyta patikrintų ir tinkamų išlaidų suma. Ši informacija pateikta tik šios ataskaitos santraukoje. Be to, santraukoje pateikta neteisinga informacija – nurodoma, kad duomenys lentelėje pateikiami litais, tačiau iš tikrųjų lentelėje nurodyti duomenys tūkstančiais litų.

6. Nepakanka vidaus audito įrodymų pagrįsti veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje pateikti išvadai, kad visos projekto vykdytojo patirtos išlaidos užregistruotos paramos gavėjo buhalterinėje apskaitoje ir pagrįstos dokumentais.

7. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaita parengta nesivadovaujant kai kuriais ES pavyzdinės metodikos reikalavimais – nėra aiškiai išskirtos išvados ir nepateiktas vidaus kontrolės vertinimas, netinkamai nurodytas audito pagrindas.

8. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje ir darbo dokumentuose pateikta nebūtina bendro pobūdžio informacija ir tikrinti klausimai, susiję su BPD priemonės administravimu, paraiškų paramai gauti vertinimu ir kt. Tuo tarpu atrankinio patikrinimo ataskaitoje, kaip minėta, nepateikti vertinimai, būtini atliekant deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus – t. y. pirkimų vertinimas, informacija apie patikrintas įvairiais lygiais parengtas išlaidų deklaracijas, vidaus kontrolės vertinimas; iš ataskaitoje ir darbo dokumentuose pateiktos informacijos negalima įsitikinti, kad patikrinimo metu buvo patikrinti klausimai, minėti šio išlaidų patikrinimo ataskaitos 1.2, 1.3 punktuose.

9. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus audito ataskaitos projektas buvo aptartas ir pateiktas audituojamojo subjekto vadovui ir kad jam buvo įteiktas galutinės ataskaitos egzempliorius; negauta įrodymų, kad ataskaitoje pateikta rekomendacija buvo pateikta audituojamajam subjektui ir kad, vadovaujantis Pavyzdinės vidaus audito metodikos 33 punktu, audituojamojo subjekto vadovas priėmė sprendimą dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo ir užpildė rekomendacijų įgyvendinimo planą.

Išvada (55)

Tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas atliktas nesivadovaujant kai kuriomis Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), nuostatomis, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais.

Rekomendacija. AKI įvertinti ŽŪM VAD naudojamą metodiką ir atliktus veiklos atrankinius patikrinimus dėl atitikties Europos Komisijos reglamentui (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00) nuostatomis, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams.

56 pastebėjimas

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 11 str. g punktu, veiklos atrankinių patikrinimų metu turi būti patikrinta, ar skirta nacionalinio bendro finansavimo dalis atitinka Bendrijos reikalavimus ir sutarties sąlygas. ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 37.6 punkte nustatyta, kad deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų atrankinių patikrinimų metu turi

būti tikrinama, ar bendrojo finansavimo lėšų dalis atitiko paramos sutarties sąlygas. Ši nuostata neįtraukta į ŠMM VAS veiklos atrankinių patikrinimų metodiką. Veiklos atrankinio patikrinimo metu tai buvo tikrinta, tačiau šis klausimas nebuvo įtrauktas į veiklos atrankinio patikrinimo programą ir veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nepateikta informacija apie tai, ar skirta nacionalinio bendro finansavimo dalis atitinka Bendrijos reikalavimus ir sutarties sąlygas.

Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje (2006-03-27 Nr. 26.11-77-VA4-2 ir darbo dokumentuose nurodyta, kad patikrinimo metu tikrinta, ar išlaidos užfiksuotos projekto vykdytojo apskaitoje, ar nurodyti darbai atlikti, prekės pateiktos, paslaugos suteiktos. Tačiau negavome įrodymų, kad buvo atliktas patikrinimas projekto įgyvendinimo vietoje (pas projekto vykdytoją) ir kokie dokumentai buvo tikrinti.

Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje neteisingai nurodyta patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma ir netinkamų finansuoti išlaidų suma. Be to, veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje (ir kitose dviejose papildomai vertintose veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose, (audito ataskaitos 3 lentelė)) nepateiktos rekomendacijos, kad būtų imtasi atitinkamų veiksmų dėl nustatytų netinkamų išlaidų. ŠMM VAS audituojamuoju laikotarpiu veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose kaip netinkamų išlaidų sumą nurodė ne tik atrankinio patikrinimo metu nustatytą netinkamų išlaidų sumą, bet ir visą pagal mokėjimo prašymą pripažintą netinkamų išlaidų sumą. Be to, dėl šio veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytų netinkamų išlaidų nepateikta pakankamų ir tinkamų įrodymų, kad minėtos netinkamos išlaidos buvo gražintos arba kad buvo sumažinta kompensuojamų išlaidų suma.

Nepateikta pažangos stebėjimo ataskaita arba pažyma apie veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą, kuri numatyta Pavyzdinės vidaus audito metodikos 38 punkte. Pateikta projekto vykdytojo parengta pažyma apie vidaus audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą, kurioje nurodoma, kad kai kurios rekomendacijos buvo įgyvendintos anksčiau nei pradėtas veiklos atrankinis patikrinimas. To priežastis galėjo būti tai, kad vidaus auditoriai teikė rekomendacijas dėl įgyvendinančiosios institucijos nustatytų netinkamų išlaidų ir rekomendacijos jų teikimo metu buvo nebeaktualios.

Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nenurodyti naudoti metodai, nepateiktas audituojamo subjekto atrankos metodas ir projekto rizikos įvertinimas, nenurodyti patikrinti dokumentai, nenurodyta, kokias vidaus audito procedūras vidaus auditoriai naudojo. Audito metu nustatyti kai kurie veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytų netinkamų išlaidų vertinimo trūkumai. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus auditoriai būtų įvertinę nustatytos klaidos finansinį reikšmingumą, ar ji galėtų būti susijusi su esminiais valdymo ir kontrolės sistemos trūkumais, neįvertino su nustatytu faktu susijusios rizikos kitoms projekto išlaidoms ir įgyvendinančiosios institucijos vykdomoms kontrolės procedūroms.

Išvada (56)

ŠMM VAS veiklos atrankinio patikrinimo metu nesilaikė Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 11 straipsnio nuostatų, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos ir Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatų, netinkamai vykdė rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę.

Nustatytos klaidos nebuvo įvertintos pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 12 straipsnio nuostatas.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėtų veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį teisės aktų reikalavimams.

57 pastebėjimas

Pagal ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 6.6 punktą ir 25.2 punktą, atliekant veiklos atrankinius patikrinimus turi būti remiamasi reprezentatyvia patvirtintų projektų visuma bei rekomenduojama iš mažos rizikos grupės patikrinti iki 30 procentų, iš vidutinės rizikos grupės – iki 60 procentų projektų. Minėtoje metodikoje nėra nustatyta projektų atrankos rizikos grupėse kriterijų, Finansų ministerijos VAS tokių kriterijų taip pat nėra nustatęs. Audito metu, peržiūrėjus 5.1 priemonės projektų atrankos dokumentus, nustatyta, kad iš mažos rizikos grupės projektų patikrinimui pasirinkta tik 7 proc. projektų, iš vidutinės rizikos grupės – 29 proc. projektų.

Taip pat nustatyta, kad vertintose veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose nenurodytas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų atrankos modelis, kaip reikalaujama minėtoje metodikoje.

Finansų ministerijos VAS parengtas klausimynas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimui yra nepakankamai išsamus, tik iš dalies apimantis Komisijos reglamento (EB) Nr.438/2001 11–12 straipsnių reikalavimus. Pavyzdžiui, į klausimyną neįtraukti klausimai dėl galutiniams naudos gavėjams sumokėtos Bendrijos finansavimo dalies nesumažinimo, dėl nacionalinio bendrojo finansavimo dalies.

Išvada (57)

Finansų ministerijos VAS metodikoje, kaip ir ES veiklos atrankinių patikrinimų metodikoje, nenustatyti projektų atrankos rizikos grupėse kriterijai, nesilaikoma minėtos metodikos reikalavimo dėl išlaidų atrankos modelio nurodymo veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitose.

Veiklos atrankiniams patikrinimams atlikti FM VAS naudojamas klausimynas nėra pakankamai išsamus ir neapima visų reikalaujamų patikrinti klausimų.

Rekomendacija. AKI, atsižvelgiant į vidaus audito tarnybų turimą praktiką, parengti standartizuotą darbo dokumentą deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimams atlikti.

58 pastebėjimas

ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 13.1. punkte nurodyta, kad į 5 procentų reikalaujamų patikrinti deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį gali būti įskaičiuotos tik išlaidos, patirtos ir deklaruotos iki patikrinimo pradžios. Finansų ministerijos VAS į patikrintų išlaidų apimtį įtraukė 7 205,06 Lt projekto Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0003 išlaidų, kurios CPVA buvo pripažintos netinkamomis ir nebuvo deklaruotos Europos Komisijai.

Išvada (58)

Į Finansų ministerijos VAS patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį įtrauktos išlaidos, kurios įgyvendinančiosios institucijos buvo pripažintos netinkamomis ir nebuvo deklaruotos Europos Komisijai.

Rekomendacija. AKI inicijuoti Finansų ministerijos VAS atliktų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimties patikslinimą.

59 pastebėjimas

Švietimo ir mokslo ministerijos VAS veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje (2006-07-24 ataskaita Nr. 26.11-77-VA4-7) nurodyta netinkamų išlaidų suma – 4 415,09 Lt. Ši suma nurodyta ir Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktos ataskaitos „Dėl 2006 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“ 10 priede. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nepateikta rekomendacijų, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad dėl veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytų netinkamų išlaidų būtų imtasi atitinkamų veiksmų (t. y. netinkamų išlaidų suma būtų gražinta). Audito metu pateikta informacija (Centrinės projektų valdymo agentūros 2007-07-27 raštas Nr. 2007/2-6168), kad įgyvendinančioji institucija šio atrankinio patikrinimo metu nustatytą netinkamų išlaidų sumą pripažįsta tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Išvada (59)

Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje nepateiktos rekomendacijos dėl netinkamų išlaidų susigrąžinimo; įgyvendinančioji institucija šio atrankinio patikrinimo metu nustatytą netinkamų išlaidų sumą pripažino tinkamomis finansuoti išlaidomis; Europos Komisijai pateikta informacija apie netinkamas išlaidas, kurių įgyvendinančioji institucija nepripažino netinkamomis išlaidomis ir nesusigrąžino iš projekto vykdytojo.

Rekomendacija. AKI įvertinti Švietimo ir mokslo ministerijos VAS nustatytų išlaidų tinkamumo aplinkybes ir imtis atitinkamų koreguojančių veiksmų.

60 pastebėjimas

Susisiekimo ministerijos VAS kai kuriais atvejais tikrino išlaidas, iki patikrinimo pradžios nedeklaruotas Europos Komisijai. Dalis tikrintų išlaidų deklaruotos Europos Komisijai iki patikrinimo pabaigos. Audito metu negauta įrodymų, kad veiklos atrankinio patikrinimo metu buvo tikrinta, ar įrašai apskaitos sistemose atitinka įrašus pirminiuose apskaitos dokumentuose, ar projekto vykdytojo apskaitoje ir SFMIS parodomos visos ūkinės operacijos bei ūkiniai įvykiai, susiję su projekto įgyvendinimu. Be to, negauta įrodymų, kad, nustatę netinkamas išlaidas, vidaus auditoriai įvertino, ar tai yra atsitiktinio, ar sisteminio pobūdžio klaidos, ar jos galėtų būti susiję su esminiais valdymo ir kontrolės sistemos trūkumais. Audito metu negauta įrodymų, kad vidaus auditoriai būtų įvertinę nustatyto pažeidimo finansinį reikšmingumą, tačiau dėl nustatytų netinkamų išlaidų buvo praplėsta atrankinio patikrinimo apimtis ir imtasi atitinkamų koreguojančių veiksmų, pateiktos atitinkamos rekomendacijos.

Vidaus auditoriai neįvertino netinkamų išlaidų rizikos kitoms projekto išlaidoms. Audito metu negauta pakankamai įrodymų, kad rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimas buvo atliktas taip, kad būtų gautas pakankamas ir tinkamas užtikrinimas, kad netinkamų išlaidų suma tikrai ir teisinga suma buvo išskaičiuota. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje pateikta skirtinga ir nekonkreči informacija apie patikrinimo apimtį, t. y. kokių deklaruotų išlaidų (kokio laikotarpio, kokio mokėjimo prašymo ar pan.) tikrinimas atliktas.

Išvada (60)

Susisiekimo ministerijos VAS deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimas atliktas nesivadovaujant kai kuriais esminiais Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimais.

Rekomendacija. AKI atliekant vidaus audito tarnybų veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus. VA tarnyboms išaiškinti, kad veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje būtų tiksliai ir aiškiai nurodoma, kokių deklaruotų išlaidų (kokio laikotarpio, kokio mokėjimo prašymo ar pan.) patikrinimas atliktas. Analizuojant gautas veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas, vertinti, ar to yra laikomasi.

61 pastebėjimas

Aplinkos ministerijos VAT deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimo metu (2006-11-21 ataskaita Nr. 4-4-(2)-06-7) netikrino, ar skirta nacionalinio bendro finansavimo dalis atitinka paramos sutarties sąlygas. Šio patikrinimo ataskaita nepakankamai aiški ir iš joje pateiktos informacijos nebuvo galima nustatyti, kokios išlaidos patikrintos ir įtrauktos į patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį. Ataskaitoje taip pat nepateikta informacijos apie audito sekos įvertinimą. Be to, iš darbo dokumentų taip pat nebuvo galima nustatyti, kokios išlaidos įtrauktos į patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį. Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje ir darbo dokumentuose nenurodytas projekto atrankos metodas, projekto rizikos įvertinimas, tikrintų išlaidų atrankos metodas.

Išvada (61)

Aplinkos ministerijos VAT atliktas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų veiklos atrankinis patikrinimas nevisiškai atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 11 str. g punkto ir ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 37.6 ir 42.1.3. punktų nuostatas.

Rekomendacija. AKI atliekant Aplinkos ministerijos VAT veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 ir ES pavyzdinės metodikos reikalavimus.

3. PASTEBĖJIMAI DĖL EUROPOS KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 438/2001 13 STRAIPSNIO VYKDYMO

62 pastebėjimas

Finansų ministerija, vykdydama auditą koordinuojančios institucijos funkciją, 2007 metais pateikė Europos Komisijai 2006 metų ataskaitą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 straipsnį. Įvertinus pateiktą informaciją, nustatyta, kad skiriasi metinėje ataskaitoje ir šios ataskaitos 10 priede pateikta informacija apie institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, 2006 metais patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas (AKI informacija, techninė klaida). Metinėje ataskaitoje pateikiama bendra informacija apie institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas, o minėtame priede informacija buvo detalizuota pagal kiekvieną veiklos atrankinį patikrinimą. Informacija apie nustatytus skirtumus pateikiama 4 lentelėje.

4 lentelė. Nustatyti deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų neatitikimai (Lt)			
Institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus, pavadinimas	Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktoje metinėje ataskaitoje nurodyta informacija apie 2006 metais patikrintą deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumą (Lt)	Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktos metinės ataskaitos 10 priede nurodyta informacija apie 2006 metais patikrintą deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumą (Lt)	Nustatyti skirtumai (2-3) (Lt)
1	2	3	4
Finansų ministerija	1.703.556,28	1.584.777,45	118.778,83
Ūkio ministerija	111.228.388,71	111.198.268,42	30.120,29
Susisiekimo ministerija	32.293.092,33	32.286.787,82	6.304,51
Aplinkos ministerija	4.750.522,14	4.730.552,13	200.000,01
Vidaus reikalų ministerija	2.011.750,37	2.004.138,78	18.611,59
Iš viso			193.812,05

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Išvada (62)

Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktoje 2006 metų metinėje ataskaitoje ir šios ataskaitos 10 priede pateikta skirtinga informacija apie patikrintas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas.

Rekomendacija. AKI peržiūrėti 2006 metų metinę ataskaitą (įskaitant 10 priedą), patikslinti duomenis ir apie tai informuoti Europos Komisiją.

63 pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad 2005 metais ŽŪM VAD atliko aštuonis veiklos atrankinius patikrinimus. Finansų ministerijos EK pateiktais duomenimis, visi šie patikrinimai įvardyti kaip deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai. Tačiau audito metu nustatyta, kad tik šešių iš aštuonių 2005 metais atliktų atrankinių patikrinimų metu buvo tikrintos tinkamos išlaidos, t. y. 2005 metais atlikti šeši deklaruotų tinkamų išlaidų patikrinimai. Kiti du patikrinimai pagal savo tikslus ir patikrinimo turinį galėtų būti priskirti prie valdymo ir kontrolės sistemų patikrinimų, t.y. Europos Komisijai pateikta netiksli informacija apie 2005 metais atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.

Audito metu taip pat nustatyti kai kurie neatitikimai tarp Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktų duomenų apie 2005 ir 2006 metais planuotus atrankinius patikrinimus ir ŽŪM VAD pateiktos informacijos (metinių planų): ŽŪM VAD pateiktais duomenimis, 2005 metais buvo planuota atlikti 11 atrankinių patikrinimų (jų tipas neišskirtas, visi įvardyti kaip finansiniai veiklos auditai); Finansų ministerijos EK pateiktais duomenimis, planuota 10 BPD priemonių patikrinimų, nenurodyta, kokių konkrečiai projektų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai planuojami atlikti (nurodyta, kad planuojami deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai). ŽŪM VAD pateiktais duomenimis, 2006 metais planuota atlikti 18 valdymo ir kontrolės sistemų bei deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų (dvigubų patikrinimų); Finansų ministerijos EK pateiktais duomenimis, planuota 12 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų.

Audito metu nustatyti reikšmingi neatitikimai tarp ŽŪM VAD pateiktos informacijos apie 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas ir Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktoje ataskaitoje „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“ pateiktų duomenų apie patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas (5 lentelė).

5 lentelė. Informacijos apie ŽŪM VAD 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas lyginamoji analizė						
Fondas	FM Europos Komisijai pateiktos 2005 metų ataskaitos duomenimis, 2005 metais patikrinta deklaruotų išlaidų suma		ŽŪM VAD pateikti duomenys apie 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas		Skirtumas tarp FM Europos Komisijai pateiktų duomenų ir audito metu ŽŪM VAD pateiktų duomenų	
	EUR	Lt	Lt	EUR	Lt	EUR
Iš viso	2.048.688,00	7.073.709,93	8.161.887,12	2.363.845,90	-1.088.177,19	-315.157,90
Iš jų:						
EŽŪOGF	218.481,00	754.371,20	1.847.672,12	535.122,83	-1.093.300,92	-316.641,83
ŽOFI	1.830.207,00	6.319.338,73	6.314.215,00	1.828.723,07	5.123,73	1.483,93

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Išvada (63)

ŽŪM VAD Finansų ministerijai (AKI) pateikti duomenys apie 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas reikšmingai skiriasi nuo Finansų ministerijos

Europos Komisijai 2005 metų ataskaitoje pateiktų duomenų. Taip pat skiriasi duomenys apie planuotus ir atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.

Rekomendacija. AKI patikrinti ŽŪM VAD pateiktą informaciją apie 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas ir, esant neatitikimams, apie juos informuoti Europos Komisiją. Įvertinti pastebėjime pateiktus skirtumus ir, esant poreikiui, apie pasikeitimus informuoti Europos Komisiją.

Nustatyti teikiamos Europos Komisijai informacijos suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras.

64 pastebėjimas

Audito metu nustatyta, kad informacija, kurią Finansų ministerija pateikė Europos Komisijai apie Ūkio ministerijos VAT 2006 metais planuojamus deklaruotų išlaidų patikrinimus, neatitinka ŪM VAT pateiktos ministerijai informacijos: ŪM VAT pateiktais duomenimis, 2006 metais planuota atlikti 43 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus (36 patikrinimai pagal pirminį planą ir 7 papildomi patikrinimai), Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktais duomenimis, planuota 18 patikrinimų.

Taip pat audito metu nustatyta, kad informacija, kurią Finansų ministerija pateikė Europos Komisijai apie 2005 metais planuotus ir atliktus valdymo ir kontrolės sistemų patikrinimus, neatitinka audito metu ŪM VAT pateiktos informacijos: ŪM VAT pateiktais ministerijai duomenimis, 2005 metais planuoti ir atlikti trys valdymo ir kontrolės sistemų patikrinimai, Finansų ministerijos EK pateiktais duomenimis, planuoti ir atlikti du tokie patikrinimai.

Audito metu ŪM VAT pateikė duomenis apie per 2005 ir 2006 metus atliktus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus pagal BPD priemones. ŪM VAT duomenimis, 2005 metais patikrinta 27 932 230,77 Lt tinkamų finansuoti išlaidų. Šie duomenys neatitinka Finansų ministerijos rengtoje ataskaitoje „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“ pateiktos informacijos – ataskaitoje nurodyta, kad ŪM VAT 2005 metais patikrino 28 861 634,09 Lt (arba 8 358 907 EUR) deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų, t. y. 929 403,32 Lt daugiau, nei pateikė ŪM VAT.

Išvada (64)

Ūkio ministerijos VAT pateikti duomenys apie planuotus ir atliktus veiklos atrankinius patikrinimus neatitinka Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktų duomenų.

Rekomendacija. AKI nustatyti teikiamos Europos Komisijai informacijos suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras.

Patikrinti Ūkio ministerijos VAT pateiktus duomenis, esant poreikiui atlikti patikslinimus ir apie pakeitimus informuoti Europos Komisiją.

65 pastebėjimas

Finansų ministerijos Europos Komisijai pateikti duomenys apie 2005 metais planuotus atrankinius patikrinimus neatitinka SM VAS pateiktos informacijos: SM VAS pateiktais duomenimis, 2005 metais planuota atlikti tris (5 – po patikslinimo) deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus. Finansų ministerijos EK pateiktais duomenimis keturis deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus. Be to, Finansų ministerija ataskaitoje „Dėl 2006 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų“ nurodo 6 304,51 Lt didesnę patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumą nei SM VAS pateikti duomenys. Į Finansų ministerijos ataskaitoje nurodytą sumą įtraukta SM VAS 2006 metais nustatyta 6 304,35 Lt netinkamų finansuoti išlaidų suma.

Išvada (65)

Finansų ministerijos Europos Komisijai pateikta informacija apie planuotus atlikti veiklos atrankinius patikrinimus ir patikrintas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas neatitinka institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, pateiktos informacijos.

Rekomendacija. AKI nustatyti informacijos, teikiamos Europos Komisijai, suderinimo su VAT procedūras. Suderinti su institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, VAT informaciją apie patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas ir, pagal poreikį, patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai.

66 pastebėjimas

AKI nėra nustačiusi ir pateikusi paaiškinimų institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, nuo kokio aiškiai apibrėžto laikotarpio deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų turi būti skaičiuojamos patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų procentinės apimtys. AKI 2005 m. metinės ataskaitos 5 dalyje „Atrankiniai išlaidų patikrinimai“ nurodo (išskyrus ŽOFI) didesnę patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentą, nes skaičiavimai atlikti nuo deklaruotos už 2005 m. tinkamų finansuoti išlaidų sumos, į kurią neįtrauktas gruodžio mėnuo, t. y. išlaidos apima tik 11 kalendorinių mėnesių (AKI informacija, skaičiavimai atlikti nuo tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų Europos Komisijai 2005 metais).

Toks patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų skaičiavimo būdas būtų priimtinas, jei gruodžio mėn. tinkamos finansuoti išlaidos būtų pridamos prie kitų metų deklaruotų tinkamų

finansuoti išlaidų. Audito metu nustatyta, kad 2005 m. gruodžio mėn. tinkamos finansuoti išlaidos nebuvo pridėtos prie išlaidų, deklaruotų už 2006 metus, o 2006 m. gruodžio mėn. deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos taip pat neįtrauktos į sumą, nuo kurios apskaičiuojamas patikrintas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentas 2006 metams.

Informacija apie audito metu nustatytus skirtumus 2005 ir 2006 metų Finansų ministerijos EK teiktose metinėse ataskaitose pateikiama valstybinio audito ataskaitos 1 ir 2 prieduose.

Išvada (66)

Dėl nenustatyto laikotarpio, už kurį yra atsiskaitoma Europos Komisijai metinėse ataskaitose, 2006 metų Finansų ministerijos Europos Komisijai teiktose ataskaitose netiksliai apskaičiuoti patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentai pagal atskiras priemones.

Rekomendacija. AKI nustatyti aiškia Europos Komisijai teikiamos informacijos tvarką ir apie ją informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus. Patikslinti 2006 metų Finansų ministerijos Europos Komisijai pateiktą informaciją ir apie tai informuoti EK.

7-ojo audito departamento direktorė

Vilija Stirbienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolita Gnėdikienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„ES Struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankinių patikrinimų,
privalomų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, vertinimas“
1 priedas

2005 metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų apimtis

1 lentelė. Europos regioninės plėtros fondas							
Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2005 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2005m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2005m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2005 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
1.1.	Transporto infrastruktūros prieinamumo ir paslaugų kokybės gerinimas	51.944.830,45	44.484.323,39	7.209.939,00	13,88	11,73*	-2,15
1.2.	Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energijos efektyvumo užtikrinimas	2.122.117,74	1.266.967,48	697.824,00	32,88	55,08	22,19
1.3.	Aplinkos kokybės gerinimas ir žalios aplinkai prevencija	1.946.217,07	219.092,32	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4.	Sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimas ir modernizavimas	7.598.579,15	4.758.859,81	1.700.381,00	22,38	35,73	13,35
1.5.	Darbo rinkos, švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų institucijų bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra (SADM)	375.301,11	3.199.433,37	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.	Darbo rinkos, švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų institucijų bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra (ŠMM)	4.506.030,30		0,00	0,00	0,00	0,00

3.1.	Tiesioginė parama verslui	11.436.066,65	7.908.500,55	6.974.328,00	60,99	88,19	27,20
3.2.	Verslo aplinkos gerinimas	1.376.955,33	1.036.484,61	686.755,00	49,87	66,26	16,38
3.3.	Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra	100.643,97	100.643,96	0,00	0,00	0,00	0,00
3.4.	Viešojo turizmo infrastruktūros plėtra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.	Parama programos parengimui, valdymui, priežiūrai ir kontrolei	1.166.319,18	1.145.755,94	46.563,00	3,99	4,06	0,07
Iš viso		82.573.060,95	64.120.061,43	17.315.790,00	20,97	21,35	0,38

* Finansų ministerijos 2006-06-28 EK teiktoje ataskaitoje „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų (dėl Komisijos reklamento Nr.438/2001 10-12 straipsnių įgyvendinimo)“ nurodyta, kad patikrinta 11,73 proc., bet pagal AKI skaičiavimo principus turėtų būti 16,21 proc.

2 lentelė. Europos socialinis fondas

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2005 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2005m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2005m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2005 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	6=(5/3)*100	7=(5/4)*100	8=7-6
2.1.	Įsidarbinimo gebėjimų ugdymas	114.527,81	102.864,80	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.	Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimų prisitaikyti prie pokyčių ugdymas	278.652,82	205.322,71	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3.	Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija	226.935,08	97.226,04	0,00	0,00	0,00	0,00
2.4.	Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas	884.835,13	579.768,04	0,00	0,00	0,00	0,00
2.5.	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje	291.184,31	85.643,96	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2.	Programos viešumas ir vertinimas	87.293,23	34.400,64	34.401,00**	39,41	100,00	60,59
Iš viso		1.883.428,38	1.105.226,19	34.401,00	1,83	3,11	1,29

** Finansų ministerijos Vidaus audito skyrius 2005 m. gruodžio 12 d. pradėjo 5.2. priemonės (Programos viešumas ir vertinimas) lėšų atrankinį deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimą. Ataskaita pasirašyta 2006 m. sausio 5 d. Buvo patikrinta 34 401 EUR ir tai yra 100 proc. pagal šią priemonę EK deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų. Visa patikrintų išlaidų suma pripažinta tinkamomis finansuoti išlaidomis (iš Finansų ministerijos 2006-06-28 EK teiktos ataskaitos „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų (dėl Komisijos reglamento Nr.438/2001 10-12 straipsnių įgyvendinimo)“ p.16).

3 lentelė. Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2005 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2005m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2005 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2005 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
4.1.	Investicijos į žemės ūkio valdas	6.398.394,28	2.741.248,46	133.534,00	2,09	4,87	2,78
4.2.	Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas	2.884.058,65	1.494.257,13	75.061,00	2,60	5,02	2,42
4.3.	Žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros gerinimas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.	Kaimo vietovių prisitaikymo ir plėtros skatinimas	844.264,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.5.	Miškų ūkis	681.252,03	125.828,31	0,00	0,00	0,00	0,00
4.6.	Leader+ pobūdžio priemonė	3.959,90	2.634,02	2.634,00	66,52	100,00	33,48
4.7.	Mokymas	23.358,60	7.251,98	7.252,00	31,05	100,00	68,95
	Iš viso	10.835.287,71	4.371.219,90	218.481,00	2,02	5,00	2,98

4 lentelė. Žuvininkystės orientavimo finansinis instrumentas

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2005 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2005m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2005 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2005 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
4.8.	Veikla, susijusi su žvejybos laivynu	6.305.841,63	6.305.841,63	1.830.207,00	29,02	29,02	0,00
4.9.	Vandens išteklių apsauga ir plėtra, žuvininkystė, žvejybos uosto įrengimai, žuvų perdirbimas, rinkodara ir žvejyba vidaus vandenyse	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

4.10.	Kita veikla (susijusi su žuvininkyste)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Iš viso	6.305.841,63	6.305.841,63	1.830.207,00	29,02	29,02	0,00
5 lentelė. Bendra struktūrinių fondų suvestinė							
Eil. Nr.	Fondo pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2005 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2005m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2005 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2005 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2005 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	7	$8=7-6$
1.	Europos regioninės plėtros fondas	82.573.060,95	64.120.061,43	17.315.790,00	20,97	21,35***	0,38
2.	Europos socialinis fondas	1.883.428,38	1.105.226,19	34.401,00	1,83	3,11***	1,29
3.	Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius	10.835.287,71	4.371.219,90	218.481,00	2,02	5,00***	2,98
4.	Žuvininkystės orientavimo finansinis instrumentas	6.305.841,63	6.305.841,63	1.830.207,00	29,02	29,02***	0,00
	Iš viso	101.597.618,67	75.902.349,15	19.398.879,00	-	-	-

*** Finansų ministerijos 2006-06-28 EK teiktoje ataskaitoje „Dėl 2005 metų ES struktūrinių fondų lėšų veiklos atrankinių patikrinimų (dėl Komisijos reglamento Nr.438/2001 10-12 straipsnių įgyvendinimo)“, p. 19.

Valstybinio audito ataskaitos
„ES Struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankinių patikrinimų,
privalomų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, vertinimas“
2 priedas

2006 metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų apimtis

1 lentelė. Europos regioninės plėtros fondas							
Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2006 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma* (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiavo 2006 m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2006 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2006 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
1.1.	Transporto infrastruktūros prieinamumo ir paslaugų kokybės gerinimas	43.731.665,59	32.865.086,16	9.352.725,95	21,39	28,46	7,07
1.2.	Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energijos efektyvumo užtikrinimas	16.725.506,79	11.128.348,40	3.114.771,01	18,62	27,99	9,37
1.3.	Aplinkos kokybės gerinimas ir žalos aplinkai prevencija	6.223.167,46	2.766.328,99	1.375.855,00	22,11	49,74	27,63
1.4.	Sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimas ir modernizavimas	8.960.038,25	6.538.851,68	1.587.806,40	17,72	24,28	6,56
1.5.	Darbo rinkos, švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų institucijų bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra (SADM)	3.416.852,23	1.861.636,87	49.021,98	1,43	2,63	1,20
1.5.	Darbo rinkos, švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų institucijų bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra (ŠMM)	13.116.832,32	11.601.780,05	1.175.850,15	8,96	10,14	1,17
3.1.	Tiesioginė parama verslui	44.708.417,08	33.671.186,15	23.580.082,96	52,74	70,03	17,29
3.2.	Verslo aplinkos gerinimas	5.314.847,18	4.596.585,87	2.961.745,18	55,73	64,43	8,71

3.3.	Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra	12.860.842,49	8.815.463,46	580.438,71	4,51	6,58	2,07
3.4.	Viešojo turizmo infrastruktūros plėtra	4.692.480,08	2.700.202,50	2.557.368,81	54,50	94,71	40,21
5.1.	Parama programos parengimui, valdymui, priežiūrai ir kontrolei	4.465.747,34	3.042.422,13	222.773,51	4,99	7,32	2,33
Iš viso		164.216.396,81	119.587.892,26	46.558.439,67	28,35	38,93	10,58

2 lentelė. Europos socialinis fondas

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2006 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma* (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiuo 2006 m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2006 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2006 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
2.1.	Įsidarbinimo gebėjimų ugdymas	8.446.089,18	6.455.922,59	562.283,67	6,66	8,71	2,05
2.2.	Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimų prisitaikyti prie pokyčių ugdymas	4.985.643,90	4.447.911,38	306.351,61	6,14	6,89	0,74
2.3.	Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija	2.432.304,96	1.943.447,17	58.431,13	2,40	3,01	0,60
2.4.	Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas	6.904.591,06	5.355.250,50	28.281,65	0,41	0,53	0,12
2.5.	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje	2.843.393,66	2.352.168,79	131.230,75	4,62	5,58	0,96
5.2.	Programos viešumas ir vertinimas	2.566.770,87	1.507.536,22	270.610,40	10,54	17,95	7,41
Iš viso		28.178.793,63	22.062.236,65	1.357.189,22	4,82	6,15	1,34

3 lentelė. Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2006 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma* (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiuo 2006 m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2006 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2006 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
4.1.	Investicijos į žemės ūkio valdas	37.564.271,11	32.528.636,83	1.476.959,07	3,93	4,54	0,61
4.2.	Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas	11.626.999,98	10.758.454,56	425.158,71	3,66	3,95	0,30
4.3.	Žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros gerinimas	5.071.199,28	3.572.528,62	615.375,64	12,13	17,23	5,09
4.4.	Kaimo vietovių prisitaikymo ir plėtros skatinimas	9.562.482,59	7.727.919,06	1.164.403,79	12,18	15,07	2,89
4.5.	Miškų ūkis	1.876.807,93	1.787.170,53	161.080,40	8,58	9,01	0,43
4.6.	Leader+ pobūdžio priemonė	182.164,42	182.164,42	14.619,15	8,03	8,03	0,00
4.7.	Mokymas	150.739,80	150.739,80	24.318,10	16,13	16,13	0,00
	Iš viso	66.034.665,11	56.707.613,82	3.881.914,86	5,88	6,85	0,97

4 lentelė. Žuvininkystės orientavimo finansinis instrumentas

Priemonės nr.	Priemonės pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2006 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma* (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiuo 2006 m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2006 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2006 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
4.8.	Veikla, susijusi su žvejybos laivynu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.9.	Vandens išteklių apsauga ir plėtra, žuvininkystė, žvejybos uosto įrengimai, žuvų perdirbimas, rinkodara ir žvejyba vidaus vandenyse	1.035.161,21	854.351,43	0,00	0,00	0,00	0,00
4.10.	Kita veikla (susijusi su žuvininkyste)	275.749,42	269.271,53	24.617,70	8,93	9,14	0,21

	Iš viso	1.310.910,63	1.123.622,96	24.617,70	1,88	2,19	0,31
5 lentelė. Bendra struktūrinių fondų suvestinė							
Fondo nr.	Fondo pavadinimas	Nacionalinio fondo duomenimis, už 2006 metus deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma* (EUR)	Deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma (EUR), nuo kurios AKI apskaičiuavo 2006 m. VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. (2006 m. sausio-lapkričio mėn.)	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytos VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumos (EUR)	Pagal NFD duomenis apskaičiuotas patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc. už 2006 metus	Finansų ministerijos EK teiktoje metinėje 2006 m. ataskaitoje nurodytas VAT patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų proc.	Skirtumas, proc. punktai
1	2	3	4	5	$6=(5/3)*100$	$7=(5/4)*100$	$8=7-6$
1.	Europos regioninės plėtros fondas	164.216.396,81	119.587.892,26	46.558.439,67	28,35	38,93	10,58
2.	Europos socialinis fondas	28.178.793,63	22.062.236,65	1.357.189,22	4,82	6,15	1,34
3.	Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyrius	66.034.665,11	56.707.613,82	3.881.914,86	5,88	6,85	0,97
4.	Žuvininkystės orientavimo finansinis instrumentas	1.310.910,63	1.123.622,96	24.617,70	1,88	2,19	0,31
	Iš viso	259.740.766,18	199.481.365,69	51.822.161,45	-	-	-

Valstybinio audito ataskaitos
„ES Struktūrinių fondų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) atrankinių patikrinimų,
privalomų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10–12 straipsnius, vertinimas“
3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
1.	2	AKI parengti ir patvirtinti metinio veiklos atrankinių patikrinimų plano parengimo ir patvirtinimo tvarką.	2008-07-30	Rekomendacija įgyvendinama. Parengtas ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004-2006 m. bendrojo programavimo dokumento priemonėms įgyvendinti, veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos (patvirtintos Finansų ministro 2005 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. 1K-226) 7 punkto pakeitimo <i>projektas</i> . Jame numatyta metinio VAT veiklos atrankinių patikrinimų plano forma, kurios atskiros skiltys atitinka EK teikiamos informacijos pobūdį. Kadangi metinis VAT veiklos atrankinių patikrinimų planas yra metinio VAT veiklos plano atskira dalis, todėl jis rengiamas ir tvirtinamas tokia pačia tvarka kaip ir metinis VAT veiklos planas, t. y. atsižvelgiant į Pavyzdinės vidaus audito metodikos (patvirtinta Finansų ministro 2003 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 1K-117) 4 punkto nuostatas.
2.	4	AKI pateikti vidaus auditoriams, atliekantiems veiklos atrankinius patikrinimus, išaiškinimą, kokie pažeidimai yra laikytini finansiniu požiūriu reikšmingi. Nustatyti procedūras, kiek reikia išplėsti veiklos atrankinių patikrinimų apimtį, kai patikrinimo metu nustatomos sisteminės klaidos. Nustatyti patikrintų išlaidų informacijos teikimo tvarką (sugrupuotą pagal išlaidų deklaravimo metus ir priemones).	2008-07-30	Parengti vidaus auditoriams, atliekantiems veiklos atrankinius patikrinimus, išaiškinimą, kokie pažeidimai yra laikytini finansiniu požiūriu reikšmingi. Parengti procedūras, kiek reikia išplėsti veiklos atrankinių patikrinimų apimtį, kai patikrinimo metu nustatomos sisteminės klaidos. Parengti patikrintų išlaidų informacijos teikimo tvarką (detalizuoti joje išlaidas pagal deklaravimo metus ir priemones).
3.	5	AKI aiškiai reglamentuoti galutinių paramos gavėjų patikrinimą vietose. Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką projektų atrankos iš nustatytų rizikos grupių bei išlaidų procedūromis. Stebėti šių procedūrų reglamentavimą VAT metodikose.	1. 2008-07-30	Rekomendacija įgyvendinama. Parengtas ES struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004-2006 m. bendrojo programavimo dokumento priemonėms įgyvendinti, veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos (patvirtintos Finansų ministro 2005 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. 1K-226) 40 punkto pakeitimo <i>projektas</i> . Papildyta nuostata, kad vidaus auditoriai įpareigojami atlikti patikrinimą

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
			2. 2008–01-15	projekto įgyvendinimo vietoje. Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką projektų atrankos iš nustatytų rizikos grupių bei išlaidų procedūromis. Pavyzdinės metodikos pakeitime numatyti, kad VAT savo metodikas turi patikslinti per du mėnesius. Po dviejų mėnesių nuo pavyzdinės metodikos pakeitimo patvirtinimo atlikti visų VAT patvirtintų metodikų atitiktens teisės aktams peržiūrą. Pakartotinai informuoti visas VAT dėl patikrinimų vietose (pas projektų vykdytojus).
4.	6	AKI informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus (VAT), dėl atlikto veiklos atrankinio patikrinimo priskyrimo atitinkamam laikotarpiui.	2008-01-15	Raštu informuoti visas institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus, kad visos veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos, kurių data bus vėlesnė negu einamųjų metų gruozio 31 diena, bus laikomos kitų metų veiklos atrankiniais patikrinimais, nepriklausomai nuo to, kokiais metais (einamaisiais ar kitais) šis patikrinimas buvo pradėtas.
5.	7	AKI imtis priemonių (pvz., apsvarstyti galimybę samdyti nepriklausomą auditorių), kad būtų atliktas visų VA tarnybų, įskaitant Finansų ministerijos VAS, veiklos vertinimas, kuris yra reglamentuotas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu.	2008-10-31	Atlikti Finansų ministerijos VAS veiklos vertinimą, privalomą pagal LR vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą (Finansų ministerijai pasirinkti priimtina vertinimo atlikėją).
6.	9	AKI parengti ir vidaus audito tarnyboms pateikti metodines rekomendacijas dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminio trūkumo vertinimo, finansiniu požiūriu reikšmingų pažeidimų ar klaidų nustatymo ir vertinimo, sisteminių klaidų, neatitikimų ar pažeidimų. Atsižvelgiant į Gairių dėl paramos teikimo pabaigos reikalavimus, redaguoti naudojamą metodiką (pagal veiksmų planą, kuriame išdėstytos priemonės, laikotarpiai ir atsakingi asmenys).	2008-08-30	Patikslinti pavyzdinę metodiką, nurodant valdymo ir kontrolės sistemos esminio trūkumo vertinimo pavyzdžius, finansiniu požiūriu reikšmingų pažeidimų ar klaidų nustatymą ir vertinimą, sisteminės klaidas, neatitikimus ar pažeidimus, atsižvelgiant į Gairių dėl paramos teikimo pabaigos reikalavimus.
7.	10	AKI patikslinti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 2 priede pateiktą veiklos atrankinio patikrinimo apimties lentelę, aiškiai nurodant, kokios patikrintų deklaruočių tinkamų finansuoti išlaidų sumos turi būti nurodomos veiklos	2008-07-30	Patikslinti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos 2 priede pateiktą veiklos atrankinio patikrinimo apimties lentelę, aiškiai nurodant, kokios patikrintų deklaruočių EK tinkamų finansuoti išlaidų sumos turi būti nurodomos veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje. ŪM VAT raštu pateikti įpareigojimą patikslinti visų patikrintų

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
		atrankinio patikrinimo ataskaitoje. Patikslinti atliktų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtis. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai.		deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų apimtis. Iki 2008-06-30 patikslintą informaciją pateikti EK.
8.	11	AKI nustatyti informacijos, teikiamos Europos Komisijai, suderinimo su VA tarnybomis procedūras. Išsiaiškinti priežastis, kodėl informacija apie atliktą veiklos atrankinį patikrinimą nebuvo pateikta, ir priimti sprendimą dėl šio patikrinimo.	2008-06-30	Papildomai informuoti visas VAT apie veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų teikimo tvarką. Pateikti paklausimą AM VAT apie priežastis, dėl ko ši veiklos atrankinių patikrinimų ataskaita nebuvo pateikta AKI. Patikslinti EK pateiktą informaciją ir nurodant patikslinimo priežastis.
9.	24	AKI inicijuoti atlikti ŽŪM vidaus audito departamentui veiklos atrankinį patikrinimą, kurio metu būtų įvertinta ir tarpinė institucija.	2008-10-30	Rekomendacija AKI atmesta, nes ŽŪM VAD 2007 metais jau atliko valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimą (2007 m. vasario 8 d. ataskaita Nr. 10AT – 2 (7.25) ataskaitos data 2007-03-29). Šio veiklos atrankinio patikrinimo metu buvo įvertinta ir tarpinė ir įgyvendinančioji institucija, veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos*.
10.	25	AKI nustatyti procedūras dėl rizikos veiksnių, nustatytų nacionalinių ar Europos Komisijos, Europos Audito Rūmų patikrinimų metu, teikimo institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus.	2008-03-31	Papildyti AKI procedūrų vadovą nuostata dėl VAT informavimo apie EK, Europos Audito Rūmų auditorių patikrinimų metu nustatytus rizikos veiksnius teikimo, numatyti tvarką ir terminus.
11.	27	AKI išsiaiškinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos VAS metinio plano neįvykdymo priežastis ir imtis veiksmų, kad būtų užtikrinamas privalomų patikrinimų atlikimas bei tolygus jų pasiskirstymas.	2008-02-28	SADM pateikus 2008 m. veiklos atrankinių patikrinimų planą, atlikti plano peržiūrą, įsitikinant, kad plane užtikrinamas patikrinimų tolygus pasiskirstymas. Nustačius neatitikimus, nedelsiant informuoti SADM VAS.
12.	28	AKI peržiūrėti SAM VAS veiklos atrankinių patikrinimų planų sudarymo atitiktį ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams ir inicijuoti atitinkamus pataisymus.	2008-02-28	SAM pateikus 2008 m. veiklos atrankinių patikrinimų planą, įvertinti šio plano sudarymo atitiktį veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams, kad būtų numatytos reikiamos tikrintinų deklaruotų EK tinkamų finansuoti išlaidų apimtys ir veiklos atrankinių patikrinimų tolygus pasiskirstymas per 2008 m. Nustačius neatitikimus, nedelsiant informuoti SAM VAS.
13.	29	AKI inicijuoti ŽŪM VAD metodikos patikslinimą pagal ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš	1. 2008-01-15 2. 2008-04-30	Informuoti raštu ŽŪM VAD apie būtinybę patikslinti ŽŪM VAD metodiką, atsižvelgiant į ŽŪM administruojamų projektų specifiką. Įvertinti ŽŪM VAD metodikos atitikimą pavyzdinei metodikai.

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
		struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00) reikalavimus.		
14.	30	AKI įvertinti vidaus audito tarnybų turimą praktiką dėl audito kokybės užtikrinimo ir nustatyti vidaus audito atliekamų atrankinių patikrinimų ir veiklos atrankinių patikrinimų kokybės kontrolės ir užtikrinimo procedūras. Papildyti ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką galimomis vidaus audito kokybės priežiūros ir peržiūros procedūromis.	1. 2008-03-31 2. 2008-07-30	Surinkti ir apibendrinti informaciją apie tarpinių institucijų VAT turimą praktiką dėl audito kokybės užtikrinimo. Papildyti Pavyzdinės vidaus audito metodikos (patvirtinta Finansų ministro 2003 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 1K-117) 21 ir 22 punktus, kuriuose yra numatyta VAT vadovo prievolė peržiūrėti vidaus auditoriaus pateiktus atlikto vidaus audito darbo dokumentus. Šiuose punktuose taip pat numatyti VAT vadovo atliktos darbo dokumentų kokybės priežiūros ir peržiūros procedūrų įforminimą.
15.	31	AKI nustatyti vidaus auditorių poreikį dėl mokymų, susijusių su vidaus audito darbo dokumentavimu. Inicijuoti šių mokymų organizavimą.	1. 2008-03-31 2. 2008-09-30	Atlikti visų VAT (ne tik institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus) apklausą dėl mokymų, susijusių su vidaus audito darbo dokumentavimu. Kartu su Finansų ministerijos mokymo centru organizuoti mokymus pagal nustatyta poreikį.
16.	32 – 34	AKI papildomai įvertinti Ūkio ministerijos VAT atliktų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų kokybę.	2008-08-31	Atlikti ŪM atliktų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų peržiūrą, be kitų dalykų, siekiant įvertinti, ar rekomendacijos pateiktos ir jų įgyvendinimo stebėjimas atliktas vadovaujantis Pavyzdinės vidaus audito metodikos reikalavimais; ar audituojamasis subjektas supažindintas su veiklos atrankinio patikrinimo ataskaita; ar audituojamojo subjekto vadovas priėmė sprendimą dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo; ar informacija apie valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimus pateikta vadovaujantis Informacijos apie Europos Sąjungos ir užsienio institucijų ar fondų lėšomis finansuojamų projektų ar programų vidaus auditą ir vidaus audito tarnybų veiklą teikimo taisyklėmis. Atsižvelgiant į peržiūros rezultatus priimti sprendimus dėl ŪM VAT netinkamai atliktų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumo patikrinimų.
17.	35	AKI inicijuoti veiklos atrankinio patikrinimo atlikimą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, kurio metu būtų įvertinta valdymo ir kontrolės sistema.	2008-10-30	Rekomendacija AKI atmesta, nes SADM VAS atliko valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimą, kurio metu įvertino vidaus kontrolės ir valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumą (2007-10-22 ataskaita Nr. 1.17-40)*.

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
18.	36	AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėto veiklos atrankinio patikrinimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.	2008-04-30	Peržiūrėti ŽŪM VAD atlikto veiklos atrankinio patikrinimo 2006-02-01 ataskaitą Nr.5AT-(7.16)-1) atitiktį teisės aktų reikalavimams.
19.	37	AKI peržiūrėti ir įvertinti informaciją, pateiktą Europos Komisijai apie ŽŪM VAD 2005 metais atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.	1. 2008-04-30 2. 2008-06-30	Peržiūrėti 2005 ŽŪM VAD metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį teisės aktų reikalavimams. Patikslintą informaciją apie veiklos atrankinius patikrinimus pateikti Europos Komisijai.
20.	38	AKI reglamentuoti, kad veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose būtų teikiama ir bendra išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemų veikimo.	2008-07-30	Patikslinti veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką, nurodant, kad atliekant veiklos atrankinius patikrinimus būtų teikiama išvada ne tik apie vidaus kontrolės sistemą, bet ir apie valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumą.
21.	40	AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėto veiklos atrankinio patikrinimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.	2008-04-30	Peržiūrėti ir įvertinti 40 pastebėjime minėto veiklos atrankinio patikrinimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.
22.	43	AKI patikrinti, ar 2005 metais atliktų patikrinimų metu tikrintos išlaidos tikrai ir ta suma buvo deklaruotos Europos Komisijai. Įvertinti 2004-2006 metais Ūkio ministerijos atliktų veiklos atrankinių patikrinimų, kurių metu nenuvykta į projektų įgyvendinimo vietą, apimtis. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, patikslinti Europos Komisijai teiktose metinėse ataskaitose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 13 str. pateiktą informaciją. Įvertinti Ūkio ministerijos VAT atliktų veiklos atrankinių patikrinimų, kai projekto vykdytojui taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, kokybę.	1. 2008-06-30 2. 2008-08-31	Pakartotinai peržiūrėti 2004-2006 metais Ūkio ministerijos atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas ir vadovaujantis Lietuvos 2004-2006 m. bendrojo programavimo dokumento priemonėms įgyvendinti, veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos (patvirtintos Finansų ministro 2005 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. 1K-226) 35-45 punktų nuostatomis įvertinti patikrintų deklaruotų EK tinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo teisingumą. Esant poreikiui, patikslinti EK teiktų metinių veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas. Atliekant pakartotinę peržiūrą, surinkti informaciją, kuriems tikrintiems projektų vykdytojams buvo taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, ir peržiūrėti šiuos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus bei įsitikinti, kad jų metu buvo patikrinti išlaidas įrodantys dokumentai. Jei nebuvo patikrinti visi išlaidas įrodantys dokumentai, rekomenduoti ŪM VAT atlikti papildomas procedūras ir patikrinti išlaidas įrodančius dokumentus, arba tokius netinkamai atliktus veiklos atrankinius patikrinimus išbraukti iš veiklos atrankinių patikrinimų apimties.

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
23.	45	AKI patikrinti, ar veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateikiami vertinimai atitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus.	2008-04-30	Peržiūrėti 2004-2006 m. metais ŪM VAS atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateiktus vidaus kontrolės vertinimus dėl jų atitikties veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos nuostatomis. Apie rezultatus informuoti ŪM VAT.
24.	46	AKI patikrinti, ar ataskaitose pateikiami vertinimai atitinka ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus.	2008-04-30	Peržiūrėti ŪM VAS atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitose pateiktus vertinimus dėl jų atitikties veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos nuostatomis.
25.	44, 47 – 50	AKI išbraukti UAB „JAK“ atliktų patikrinimų metu patikrintas tinkamas finansuoti išlaidas iš patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai. Peržiūrėti ir įvertinti Ūkio ministerijos 2005 metais pateiktą informaciją, susijusią su UAB „JAK“ atliktais veiklos atrankiniais patikrinimais.	2008-06-30	Išbraukti UAB „JAK“ atliktų patikrinimų metu patikrintas tinkamas finansuoti išlaidas iš patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų 2006 m. apimties. AKI sprendimą dėl UAB „JAK“ atliktų patikrinimų metu nustatytų deklaruotų Europos Komisijai tinkamų finansuoti išlaidų išbraukimo iš patikrintų deklaruotų Europos Komisijai tinkamų finansuoti išlaidų suderinti su Vadovaujančiąja institucija. Patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai. Peržiūrėti ir įvertinti Ūkio ministerijos 2005 metais Finansų ministerijai teiktas paramos, skirtos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, tinkamų išlaidų patikrinimo ataskaitas, susijusias su UAB „JAK“ atliktais veiklos atrankiniais patikrinimais.
26.	13-23, 44, 47-50	Vadovaujančiai institucijai imtis veiksmų, kad būtų peržiūrėtas Ūkio ministerijos vykdyto/vykdomo techninės paramos projekto pagal paramos sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/0009 įsigytų audito paslaugų išlaidų tinkamumas ir įvertintos galimos netinkamos išlaidos bei priimti sprendimą dėl netinkamų išlaidų susigrąžinimo Imtis veiksmų, kad būtų peržiūrėtos Ūkio ministerijos su UAB „JAK“ sudarytos sutartys dėl audito paslaugų pirkimo.	2008-03-31	Organizuoti papildomą Ūkio ministerijos vykdyto techninės paramos projekto pagal paramos sutartį Nr. BPD2004-ERPF-5.1.0-02-05/009 dokumentų patikrinimą, kuriuo bus nustatyta ar įsigytų audito paslaugų iš UAB "JAK" išlaidos yra tinkamos finansuoti iš techninės paramos lėšų. Atlikus dokumentų patikrinimą priimti sprendimą pagal Administravimo ir finansavimo taisyklėse reglamentuotą tvarką.
27.	51	AKI atliekant vidaus audito veiklos vertinimus įvertinti vidaus auditorių atliekamo darbo dokumentavimą. Atliekant vidaus audito tarnybų veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001	Nuolat	Atliekant vidaus audito veiklos vertinimus, vertinti vidaus auditorių atliekamo darbo dokumentavimo atitikimą teisės aktų reikalavimams. Vidaus audito tarnybų veiklos vertinimo metu, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 reikalavimus.

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
		reikalavimus.		
28.	52	AKI parengti metodinius nurodymus dėl sisteminių bei atsitiktinių klaidų vertinimo, finansinės klaidos apskaičiavimo.	2008-07-30	Patikslinti veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinę metodiką, nurodant atsitiktinių klaidų ir finansinės klaidos vertinimo kriterijus.
29.	53	AKI stebėti, kad būtų tinkamai vykdomas reikalavimas dėl ne mažiau kaip 5 proc. deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimo pagal BPD priemones, taip pat dėl patikrinimų tolygumo.	1. 2008-01-15 2. Nuolat	Raštu informuoti ŽŪM VAD dėl 5 proc. deklaruotų EK tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimo. Atlikus patikrintų deklaruotų EK išlaidų sumų monitoringą, ir nustatčius nepakankamas patikrinimų apimtis ir pasiskirstymo tolygumo trūkumus, nedelsiant informuoti atitinkamą VAT.
30.	54	AKI kontroliuoti veiklos atrankinių patikrinimų paskirstymo tolygumą ir apimtį pagal BPD priemones.	Nuolat	Atlikus patikrintų deklaruotų EK išlaidų sumų monitoringą, ir nustatčius nepakankamas patikrinimų apimtis ir pasiskirstymo tolygumo trūkumus, nedelsiant informuoti atitinkamą VAT.
31.	55	AKI įvertinti ŽŪM VAD naudojamą metodiką bei atliktus veiklos atrankinius patikrinimus dėl atitikties Europos Komisijos reglamentui (EB) Nr. 438/2001, Gairių dėl projektų finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00), nuostatoms, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams.	2008-04-30	Peržiūrėti ŽŪM VAD veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį Komisijos reglamentui (EB) Nr. 438/2001, ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimams, o veiklos atrankinių patikrinimų, atliktų nuo 2006 m. rugšėjo 1 d., – atitiktį Gairių dėl paramos teikimo pabaigos nuostatų reikalavimams.
32.	56	AKI peržiūrėti ir įvertinti pastebėjime minėtų veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį teisės aktų reikalavimams.	2008-05-31	Peržiūrėti pastebėjime paminėtų ŠMM VAS atliktų veiklos atrankinių patikrinimų atitiktį teisės aktų reikalavimams.
33.	57	AKI, atsižvelgiant į vidaus audito tarnybų turimą praktiką, parengti standartizuotą darbo dokumentą deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimams atlikti.	1. 2008-03-31 2. 2008-08-30	Surinkti ir apibendrinti informaciją apie institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, turimą praktiką dėl deklaruotų EK tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu naudojamų klausimynų, jų turinio ir formos. Atsižvelgiant į institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, vidaus audito tarnybų turimą praktiką ir metodiką, parengti standartizuotą darbo dokumentą.
34.	58	AKI inicijuoti Finansų ministerijos VAS atliktų	2008-06-30	Kreiptis į Finansų ministerijos VAS dėl informacijos apie patikrintas

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
		deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimties patikslinimą.		deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas pateikimo. Įvertinus gautą informaciją, esant poreikiui, apie atliktus patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikslinimus, informuoti Europos Komisiją.
35.	59	AKI įvertinti Švietimo ir mokslo ministerijos VAS nustatytų išlaidų tinkamumo aplinkybes ir imtis atitinkamų koreguojančių veikslių.	1. 2008-01-15 2. 2008-06-30	Informuoti ŠMM VAS apie būtinybę informuoti Vadovaujančiąją instituciją dėl įgyvendinančios institucijos atsakymo vykdyti lėšų susigrąžinimą. Įvertinti gautą informaciją ir atsižvelgiant į Vadovaujančios institucijos sprendimą, patikslinti 2006 metų ataskaitos 10 priedą.
36.	60	AKI atliekant vidaus audito tarnybų veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 bei ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus. VA tarnyboms išaiškinti, kad veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje būtų tiksliai ir aiškiai nurodoma, kokių deklaruotų išlaidų (kokio laikotarpio, kokio mokėjimo prašymo ar pan.) patikrinimas atliktas. Analizuojant gautas veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas, vertinti, ar to yra laikomasi.	1. Nuolat 2. 2008-01-15	Atliekant vidaus audito veiklos vertinimus įvertinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 bei ES veiklos atrankinių patikrinimų pavyzdinės metodikos reikalavimus. Parengti raštą institucijoms, atsakingoms už veiklos atrankinius patikrinimus, kuriame būtų pateiktas išaiškinimas, kad veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitoje būtų tiksliai ir aiškiai nurodoma, kokių deklaruotų išlaidų (kokio laikotarpio, kokio mokėjimo prašymo ar pan.) patikrinimas atliktas. Analizuojant gautas veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas, vertinti, ar to yra laikomasi .
37.	61	AKI atliekant Aplinkos ministerijos VAT veiklos vertinimus, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 bei ES pavyzdinės metodikos reikalavimus.	2008-08-31	Atliekant AM VAT veiklos vertinimą, patikrinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 bei ES pavyzdinės metodikos reikalavimus.
38.	62	AKI peržiūrėti 2006 metų metinę ataskaitą (įskaitant 10 priedą), patikslinti duomenis ir apie tai informuoti Europos Komisiją.	2008-06-30	Peržiūrėti ir patikslinti 2006 metų metinę ataskaitą ir informuoti EK
39.	63	AKI patikrinti ŽŪM VAD pateiktą informaciją apie 2005 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas ir esant neatitiktumams apie juos informuoti Europos Komisiją. Įvertinti pastebėjime pateiktus skirtumus ir, esant poreikiui, apie pasikeitimus informuoti Europos Komisiją.	2008-04-30	Peržiūrėti ŽŪM VAD 2005 metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas ir, esant poreikiui, apie pasikeitimus informuoti EK. Patikslinti AKI procedūrų vadovą, numatant jame informacijos, teikiamos EK, suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras.

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
		Nustatyti Europos Komisijai teikiamos informacijos suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras.		
40.	64	AKI nustatyti Europos Komisijai teikiamos informacijos suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras. Patikrinti Ūkio ministerijos VAT pateiktus duomenis, esant poreikiui atlikti patikslinimus ir apie pakeitimus informuoti Europos Komisiją.	2008-06-30	Patikslinti AKI procedūrų vadovą, numatant jame informacijos, teikiamos EK, suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras. Peržiūrėti ŪM VAT 2005 ir 2006 metais atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitas ir, esant poreikiui, apie pasikeitimus informuoti EK.
41.	65	AKI nustatyti informacijos, teikiamos Europos Komisijai, suderinimo su VAT procedūras. Suderinti su institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, VAT informaciją apie patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumas ir, pagal poreikį, patikslintą informaciją pateikti Europos Komisijai.	2008-06-30	Patikslinti AKI procedūrų vadovą, numatant informacijos, teikiamos EK, suderinimo su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus, procedūras. Suderinti 2006 metais patikrintas deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas su institucijomis, atsakingomis už veiklos atrankinius patikrinimus ir, esant poreikiui, apie pasikeitimus informuoti Europos Komisiją.
42.	66	AKI nustatyti aiškią Europos Komisijai teikiamos informacijos tvarką ir apie ją informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus. Patikslinti 2005 ir 2006 metų metinėse ataskaitose Europos Komisijai pateiktą informaciją ir apie tai informuoti EK.	2008-06-30	Nustatyti EK teikiamos informacijos tvarką ir apie ją informuoti institucijas, atsakingas už veiklos atrankinius patikrinimus. Patikslinti 2006 metų metinėje ataskaitoje EK pateiktą informaciją ir apie tai informuoti Europos Komisiją.

*Bus vertinama 2008 m. numatomo atlikti valstybinio audito metu (ES struktūrinių fondų atrankinių patikrinimų (išskyrus Bendrijų iniciatyvas) audito rekomendacijų įgyvendinimas).